

ΣΤΡΑΤΟΣ

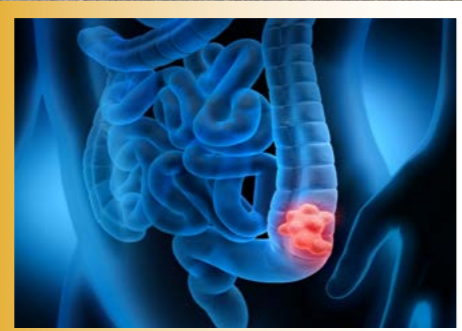
& Ενημέρωση

ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ
Δ3 (ΑΕΝΔΗΣ)

Τ Ε Υ Χ Ο Σ 5 6 • Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ - Μ Α Ϊ Ο Σ - Ι Ο Υ Ν Ι Ο Σ 2 0 2 0

3^η Μ/Κ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ «ΡΙΜΙΝΙ»

• ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ 3^η Μ/Κ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ «ΡΙΜΙΝΙ» • ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ Καρκίνος Παχέος Εντέρου

• ΙΣΤΟΡΙΑ & ΠΑΡΑΔΟΣΗ Η Μάχη Κιλκίς-Λαχανά (19-21 Ιουνίου 1913)

Διακλαδικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ενόπλων Δυνάμεων

Το ΔΚΨΥΕΔ είναι εξωνοσοκομειακή δομή παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Παρέχει πληροφόρηση, υποστήριξη και θεραπεία. Θέλει το άτομο όχι παθητικό δέκτη ιατρικών οδηγιών, αλλά με ενεργή κινητοποίηση και συμμετοχή. Επιδιώκει την εκπαίδευση των μελών της στρατιωτικής κοινότητας, ώστε να αναγνωρίζουν και να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των ψυχολογικών προβλημάτων.

Παρεχόμενες Υπηρεσίες

- Λειτουργία Τηλεφωνικής Γραμμής Ψυχολογικής Υποστήριξης και Παρέμβασης σε Κρίση, σε 24ωρη βάση
- Συμβουλευτική Διοικήσεων για χειρισμό ειδικών περιστατικών και καταστάσεων • Προγράμματα πρόληψης και διαχείρισης εργασιακού στρες, επιχειρησιακού στρες ειρηνευτικών αποστολών και ανθρωπιστικών επιχειρήσεων • Εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δράσεις για την ευαισθητοποίηση του προσωπικού των ΕΔ • Ψυχοθεραπεία ατομική και ομαδική, συμβουλευτική ατόμου-ζεύγους-γονέων-οικογένειας • Ψυχιατρική παρακολούθηση ενηλίκων
- Παρέμβαση σε δυνητικά ψυχικά τραυματικά γεγονότα • Λειτουργία εξειδικευμένου κέντρου μελέτης και εφαρμογής συστημάτων επιλογής στρατιωτικού προσωπικού • Έρευνα σε θέματα στρατιωτικής ψυχικής υγείας
- Εξειδικευμένο γραφείο συμβουλευτικής των εξαρτήσεων.

Τα τμήματα

- Πρόληψης • Θεραπείας-Αποκατάστασης • Εκπαίδευσης-Έρευνας • Ψυχικής Υγείας στη διάρκεια Επιχειρήσεων
- Επιλογής-Ανάπτυξης προσωπικού.

Το προσωπικό

Ψυχίατροι, Ψυχολόγοι, Νοσηλευτές, Κοινωνικοί Λειτουργοί κ.ά., και των τριών Κλάδων των ΕΔ.

Οι δικαιούχοι των υπηρεσιών

- Εν ενεργεία και εν αποστρατεία μόνιμο στρατιωτικό προσωπικό των ΕΔ και στρατευμένης θητείας • Εν ενεργεία πολιτικοί και συνταξιούχοι υπάλληλοι του ΥΕΘΑ, καθώς και ενήλικα μέλη των οικογενειών των ανωτέρω κατηγοριών.

Πρόσβαση

Το ΔΚΨΥΕΔ εδρεύει στο 414 ΣΝ Ειδικών Νοσημάτων, Ταξιάρχου Βέλιου 6, 15236-Παλαιά Πεντέλη, ΣΤΓ 902. Η πρόσβαση με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς πραγματοποιείται με τις λεωφορειακές γραμμές 460 και 461 από τον σταθμό Μετρό Χαλανδρίου και τη γραμμή λεωφορείου 446 από τον σταθμό ΗΣΑΠ Αμαρουσίου.

Ραντεβού-Επικοινωνία

8001145551-2-3

από σταθερό τηλέφωνο

χωρίς χρέωση

2108105068 & 2105574121

με αστική χρέωση

Τώρα έχεις
επιλογή...

ΣΤΡΑΤΟΣ

& Ενημέρωση

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΣΤΡΑΤΟΥ ΞΗΡΑΣ

Εκδότης

Γενικό Επιτελείο Στρατού
Δ3 (Διεύθυνση Ενημέρωσης και Δημοσίων Σχέσεων)

Διευθυντής ΓΕΣ/Δ3

Ταξίαρχος Γεώργιος Μπόγδανος

Τμηματάρχης Εκδόσεων

Συνταγματάρχης (ΠΖ-ΕΥ) Χρήστος Χριστόπουλος

Υπεύθυνος Σύνταξης

Αρχιλοχίας (ΠΖ) Ιωάννης Μουρκογιάννης

Επιμέλεια Κειμένων

Μ.Υ. Μαρία Ρέκκα

Επεξεργασία Φωτογραφίας Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση

Μ.Υ. Βασιλική Κιρτζαλίδου
Μ.Υ. Στέλλα Κοντουδάκη

Διεύθυνση Περιοδικού

ΓΕΣ/Δ3 (ΔΕΝΔΗΣ)
Μεσογείων 227-231, ΤΚ 155 61, Χολαργός
Τηλ: 210 6553979 - 3167
Fax: 210 6553979
www.army.gr
e-mail: ekdosis@army.gr

περιεχόμενα

Χαιρετισμός Διοικητή 3^{ης} Μ/Κ Ταξιαρχίας «PIMINI»	1
Επικαιρότητα	2
Δραστηριότητες	16
Παρουσίαση 3^{ης} Μ/Κ Ταξιαρχία «PIMINI»	24
Κοινωνική Προσφορά	30
Μέριμνα Προσωπικού	34
Προληπτική Ιατρική Καρκίνος Παχέος Εντέρου	38
Ιστορία & Παράδοση Η Μάχη Κιλκίς-Λαχανά (19-21 Ιουνίου 1913)	44

3^η Μ/Κ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ «PIMINI»

Χαιρετισμός Διοικητή

Αγαπητοί αναγνώστες,

Η Διοίκηση και το προσωπικό της 3^{ης} Μ/Κ Ταξιαρχίας «PIMINI» αισθάνονται εξαιρετική τιμή, για τη δοθείσα ευκαιρία έκθεσης της διαχρονικής πορείας και των σύγχρονων δράσεών μας, σε μία ιδιαίτερα σημαντική χρονική συγκυρία εποχίων και γεγονότων.

Η 3^η Μ/Κ Ταξιαρχία «PIMINI», με έδρα την Καβύλη Ορεστιάδας, συνεχίζει την παράδοση του ένδοξου 3^{ου} Συντάγματος Πεζικού και της ηρωικής III Ελληνικής Ορεινής Ταξιαρχίας. Αναπόσπαστο κύτταρο του τοπικού πληθυσμού του Βορείου Έβρου, αντλεί δύναμη από την κοινωνική αποδοχή και ενισχύει το αίσθημα ασφάλειας

των συμπατριωτών μας, φυλάττοντας σύγχρονες θερμοπύλες, σε ένα ιδιαίτερο περιβάλλον χερσαίων και ποτάμιων συνόρων.

Το 2020, η Θράκη γιορτάζει τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση και ενσωμάτωσή της στο σύγχρονο ελληνικό κράτος. Αυτή τη συμβολική χρονιά, η Ταξιαρχία κλήθηκε να διασφαλίσει τα σύνορα της Ελλάδας και της Ευρώπης από τη μαζική και κατευθυνόμενη προσπάθεια εισόδου ενός μεγάλου κύματος προσφύγων-μεταναστών. Το Επιτηρητικό Φυλάκιο 1 (ΕΦ1), η διασυνοριακή διάβαση Καστανέων (αλυσίδα) και ο φράκτης αποτέλεσαν σημεία αναφοράς σ' ένα πολυήμερο «πόλεμο» χωρίς σφαίρες. Το προσωπικό της Ταξιαρχίας βρισκόταν εκεί, ημέρα και νύχτα, αναλαμβάνοντας τις απαιτούμενες δράσεις αποτροπής και συνδράμοντας όλους τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, δεχόμενο καθημερινά την ηθική-υλική προσφορά, τόσο της τοπικής κοινωνίας όσο και ολόκληρης της Ελλάδας. Ταυτόχρονα αντιμετώπισε αποτελεσματικά την υγειονομική κρίση της πανδημίας του νέου κορωνοϊού, λαμβάνοντας όλα τα απαιτούμενα μέτρα πρόληψης, σύμφωνα με τα ιατρικά πρωτόκολλα και τη συνεχή παρουσία του ιατρικού-νοσηλευτικού προσωπικού μας, για τη διαφύλαξη της υγείας του έμψυχου δυναμικού μας.

Η Ταξιαρχία δεν εφησυχάζει και έχει ως φάρο το όραμα του κ. Αρχηγού του ΓΕΣ. Εμπνέεται από το ένδοξο παρελθόν της, διατηρώντας πλήρη συναίσθηση του χρέους και του καθήκοντός της προς την Πατρίδα. Ενισχύει το επιχειρησιακό και κοινωνικό της αποτύπωμα στην Περιοχή Ευθύνης της, με συνεχή εκπαίδευση αλλά και με το μεράκι, το φιλότιμο και τον επαγγελματισμό του προσωπικού της. Προετοιμάζει το αύριο με ταπεινότητα και μετριοφροσύνη, ατενίζοντας το μέλλον με πνεύμα «νικητή».

Αποτίνοντας φόρο τιμής στους ηρωικά πεσόντες στους αγώνες του Έθνους και τιμώντας το εξαιρετικό έργο των προηγούμενων διοικήσεων, η Ταξιαρχία, με θεμέλιο λίθο την ανθρώπινη διάσταση και με ανάδειξη της συναδελφικότητας ως μίας από τις κυρίαρχες αρετές, επαυξάνει τη μαχητική-αποτρεπτική ικανότητά της, εργαζόμενη με επαγγελματισμό για την υλοποίηση της φράσης του Ν. Καζατζάκη «Φτάσε όπου δεν μπορείς».

Ταξίαρχος Θεόδωρος Χατζηγεωργίου
Διοικητής

1^η ΣΤΡΑΤΙΑ «ΑΧΙΛΛΕΑΣ»

» Τελετή παράδοσης-παραλαβής Διοικήσεως της 1^{ης} ΣΤΡΑΤΙΑΣ/EU-ΟΗQ

Πραγματοποιήθηκε η τελετή παράδοσης-παραλαβής Διοικήσεως της 1^{ης} ΣΤΡΑΤΙΑΣ/EU-ΟΗQ στο Στρατόπεδο «Στρατηγού Νικολάου Πλαστήρα», από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, Στρατηγό κ. Κωνσταντίνο Φλώρο, στον Αντιστράτηγο κ. Βασίλειο Παπαδόπουλο. Η τελετή έλαβε χώρα τις πρωινές ώρες, χωρίς την παρουσία προσκεκλημένων και Μέσων Ενημέρωσης, στο πλαίσιο εφαρμογής μέτρων προστασίας κατά της μετάδοσης του νέου κορωνοϊού.

Γ' ΣΣ «ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ»

» «ΡΟΥΠΕΛ», «ΙΣΤΙΜΠΕΗ» και «ΛΙΣΣΕ»

Στις 12 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε εορτασμός της επετείου της Μάχης των Οχυρών «ΡΟΥΠΕΛ», «ΙΣΤΙΜΠΕΗ» και «ΛΙΣΣΕ».

Δ' ΣΣ «ΘΡΑΚΗ»

» Επίσκεψη στην Ξάνθη της Α.Ε. Προέδρου της Δημοκρατίας και Κατερίνας Σακελλαροπούλου

Στις 28 Μαΐου 2020, η Α.Ε. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επισκέφθηκε την περιοχή της Ξάνθης. Κατά την επίσκεψή της η κα Πρόεδρος κατέθεσε στεφάνι στο Ηρώο της Ξάνθης και στη συνέχεια επισκέφθηκε την έδρα του Δ' Σώματος Στρατού, όπου ενημερώθηκε για το ρόλο, την αποστολή και τις δράσεις του.

» Επίσκεψη στην Κομοτηνή της Α.Ε. Προέδρου της Δημοκρατίας και Κατερίνας Σακελλαροπούλου

Στις 29 Μαΐου 2020, η Α.Ε. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επισκέφθηκε την Κομοτηνή, όπου συνοδευόμενη από τον Διοικητή του Δ' ΣΣ, κατέθεσε στεφάνι στο Μνημείο Πεσόντων Ηρώων του Ελληνοϊταλικού Πολέμου.

ΑΣΔΕΝ «ΑΙΓΕΑΣ»

» ΠΕ/95 ΑΔΤΕ

Στις 9 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε η τελετή αποφοίτησης του σχολείου προκεχωρημένης εκπαίδευσης των Ν/Σ οπλιτών 2020 Β' ΕΣΣΟ.

» ΠΕ/98 ΑΔΤΕ

Στις 9 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Διοικητή της ΑΣΔΕΝ στην ΠΕ/98 ΑΔΤΕ.

» ΠΕ/79 ΑΔΤΕ

Στις 21 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε ο εορτασμός του Ιερού Ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στο Στρατόπεδο «ΑΝΘΛΓΟΥ (ΠΖ) ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΣΜΑΝΩΛΗ».

» ΠΕ/80 ΑΔΤΕ

» Στις 23 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε ο εορτασμός του Αγίου Γεωργίου.

» Στις 3 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του κ.ΥΕΘΑ στη μ/ν Φαρμακονήσι.

» ΠΕ/96 ΑΔΤΕ

Στις 15 Μαΐου 2020, ο κ. ΥΦΕΘΑ επισκέφθηκε την ΠΕ/96 ΑΔΤΕ, προκειμένου να προβεί σε έλεγχο συντονισμού των μέσων επιτήρησης των θαλασσιών συνόρων από τον ΣΞ, το ΠΝ, την ΠΑ και το ΛΣ.

» ΠΕ/88 ΣΔΙ

» Στις 23 Μαρτίου 2020, πραγματοποιήθηκε η τελετή παράδοσης-παραλαβής της Διοικήσεως της 88 ΣΔΙ.

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΕΠΕΞΑΝΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΩΝ 88 ΣΔΙ

ΑΛΑΚΙΑΣ	ΝΙΚ.	ΑΔΡ	1975	ΙΟΥΛ	1976
ΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	ΕΥΑΓ	ΙΟΥΛ	1976	ΙΟΥΝ	1977
ΣΑΓΚΟΣ	ΙΩΑΝ	ΙΟΥΝ	1977	ΙΑΝ	1978
ΑΝΔΡΟΥΛΟΣ	ΑΧΙΛ	ΙΑΝ	1978	ΙΑΝ	1979
ΙΑΚΩΒΙΜΑΚΟΣ	ΓΕΩΡ	ΙΑΝ	1979	ΦΕΒ	1980
ΕΥΦΡΥΛΑΚΗΣ	ΣΤΥΛ	ΦΕΒ	1980	ΙΟΥΝ	1981
ΠΑΠΑΤΑΣ	ΝΙΚ	ΙΟΥΝ	1981	ΦΕΒ	1982
ΡΩΝΗΣ	ΓΡΗΣ	ΦΕΒ	1982	ΜΑΡ	1983
ΑΓΚΑΘΩΣΗΣ	ΝΙΚ	ΜΑΡ	1983	ΜΑΡ	1984
ΚΑΡΟΥΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΧΑΡΑΛ	ΜΑΡ	1984	ΔΕΚ	1984
ΙΑΝΚΙΑΣ	ΓΕΩΡ	ΔΕΚ	1984	ΙΑΝ	1986
ΙΑΝΚΙΑΣ	ΓΕΩΡ	ΙΑΝ	1986	ΜΑΡ	1986
ΑΝΟΥΡΑΚΗΣ	ΔΗΜΗΤ	ΜΑΡ	1986	ΜΑΡ	1987
ΩΜΑΔΑΚΗΣ	ΕΥΡΩΠ	ΜΑΡ	1987	ΙΑΝ	1988
ΑΚΩΣ	ΠΑΝΑΓ	ΙΑΝ	1988	ΜΑΡ	1989
ΑΓΚΑΛΗΣ	ΘΩΜΑΣ	ΜΑΡ	1989	ΜΑΙ	1990
ΓΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚ	ΜΑΙ	1990	ΜΑΡ	1991
ΙΑΝΙΔΕΣ	ΓΕΩΡ	ΜΑΡ	1991	ΜΑΡ	1992
ΔΙΜΟΜΑΚΟΣ	ΜΙΧ	ΜΑΡ	1992	ΜΑΡ	1993
ΑΝΤΕΡΕΣ	ΔΗΜ	ΜΑΡ	1993	ΜΑΡ	1994
ΑΚΑΒΕΛΛΑΣ	ΝΑΙΑΣ	ΜΑΡ	1994	ΜΑΡ	1996
ΑΣΤΕΡΗΣ	ΠΑΝΑΓ	ΜΑΡ	1996	ΜΑΡ	1997
ΚΑΥΒΑΣ	ΒΑΙΩΣ	ΜΑΡ	1997	ΜΑΡ	1999
ΠΑΝΤΙΔΑΚΗΣ	ΕΥΑΓΓ	ΜΑΡ	1999	ΜΑΡ	2001
ΠΣΜΤΙΚΑΣ	ΚΩΝΝΟΣ	ΜΑΡ	2001	ΜΑΡ	2002
ΣΟΥΜΑΝΗΣ	ΑΡΧΙΤΕΙΔΗΣ	ΜΑΡ	2002	ΜΑΡ	2003
ΣΡΙΝΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΜΑΡ	2003	ΑΠΡ	2004
ΙΣΗΛ	ΕΥΓΡΑΝΟΣ	ΑΠΡ	2004	ΜΑΡ	2005
ΜΕΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΦΩΤΙΟΣ	ΜΑΡ	2005	ΜΑΡ	2006

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΔΙΚΤΗΣ 88 ΣΔΙ

ΤΑΣΚΟΣ	ΑΡΦΑΝΗΣ	ΚΩΝΝΟΣ	ΜΑΡ	2006	ΜΑΡ	2007	
ΤΑΣΚΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΑΝΝΗΣ	ΠΑΝΤΙΩΤΗΣ	ΜΑΡ	2007	ΜΑΡ	2008	
ΤΑΣΚΟΣ	ΣΚΑΡΜΑΝΩΡΗΣ	ΚΩΝΝΟΣ	ΜΑΡ	2008	ΜΑΡ	2009	
ΤΑΣΚΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΚΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΡ	2009	ΜΑΡ	2010	
ΤΑΣΚΟΣ	ΣΑΜΠΑΝΗΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΜΑΡ	2010	ΜΑΡ	2011	
ΤΑΣΚΟΣ	ΓΚΑΡΤΣΟΝΙΚΑΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΜΑΡ	2011	ΑΥΓ	2012	
ΤΑΣΚΟΣ	ΜΠΑΛΑΦΟΥΤΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΥΓ	2012	ΜΑΡ	2013	
ΤΑΣΚΟΣ	ΛΕΤΙΩΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΡ	2013	ΜΑΡ	2014	
ΤΑΣΚΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΜΑΡ	2014	ΜΑΡ	2015	ΜΑΡ	2016
ΤΑΣΚΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	ΜΑΡ	2016	ΜΑΡ	2017	ΜΑΡ	2018
ΤΑΣΚΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΜΑΡ	2018	ΜΑΡ	2019	ΜΑΡ	2020

ΑΣΔΥΣ «ΘΗΣΕΑΣ»

» ΚΕΕΔ

Στις 7 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε η παράδοση-παραλαβή της Διοίκησης του Κέντρου, παρουσία του Διευθυντή Ειδικών Δυνάμεων.

» ΣΜΧ

Στις 21 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε εορτασμός των Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης στους οποίους είναι αφιερωμένος ο Ι.Ν. του Στρατοπέδου.

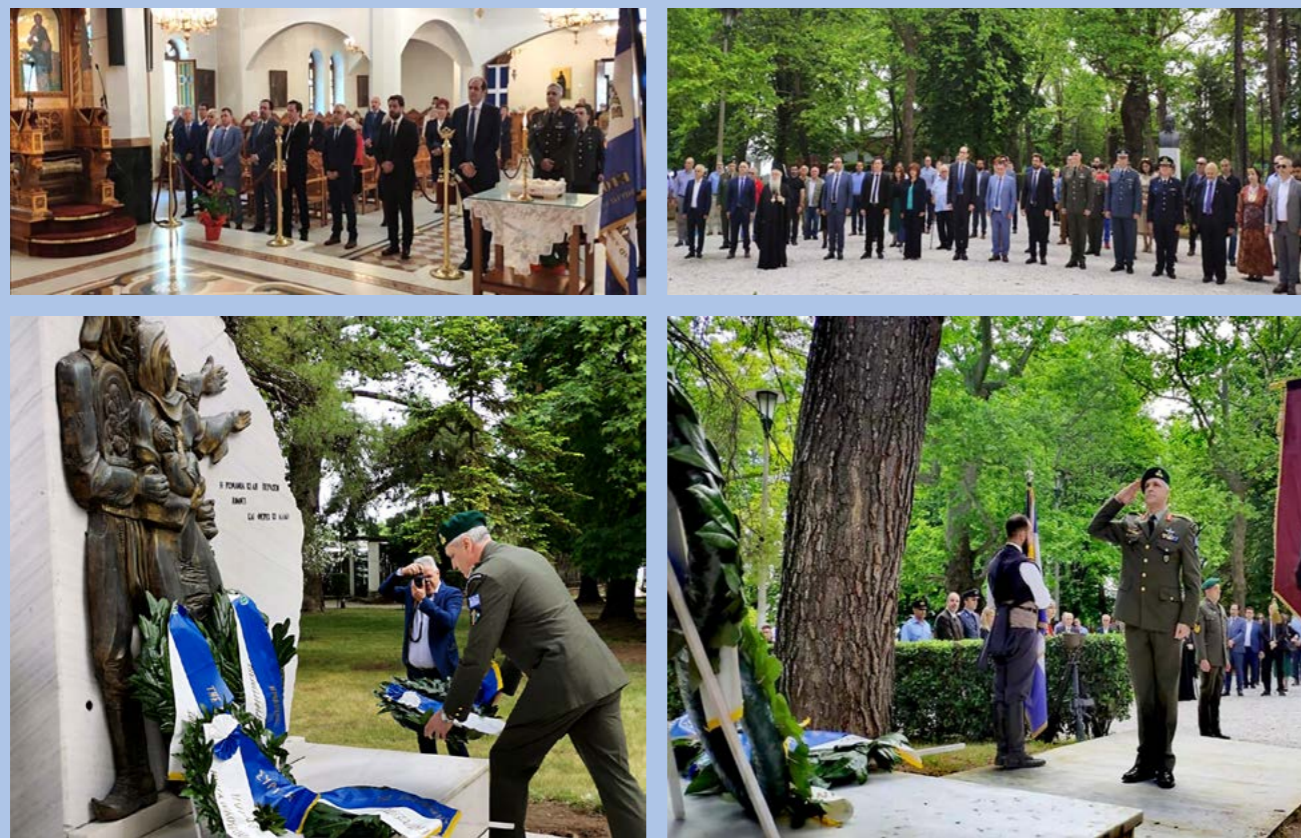
» ΜΕΡΥΠ

Από 2 έως 4 Ιουνίου 2020, ο Διοικητής της ΑΣΔΥΣ πραγματοποίησε επισκέψεις σε Μονάδες της ΜΕΡΥΠ, ενημερώθηκε για το έργο και την αποστολή τους και έδωσε κατευθυντήριες οδηγίες στο προσωπικό.

Ι ΜΠ «ΣΜΥΡΝΗ»

Η 19^η Μαΐου 1919, ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ελληνισμού του Πόντου, τιμήθηκε από την Ι ΜΠ, στην περιοχή της Βέροιας, στις 24 Μαΐου 2020, παρουσία του Διοικητή της Μεραρχίας.

» 32 ΤΑΞ ΠΖΝ

Εφαρμογή μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης του νέου κορωνοϊού σε Μονάδες-Ανεξάρτητες Υπομονάδες της Ταξιαρχίας.

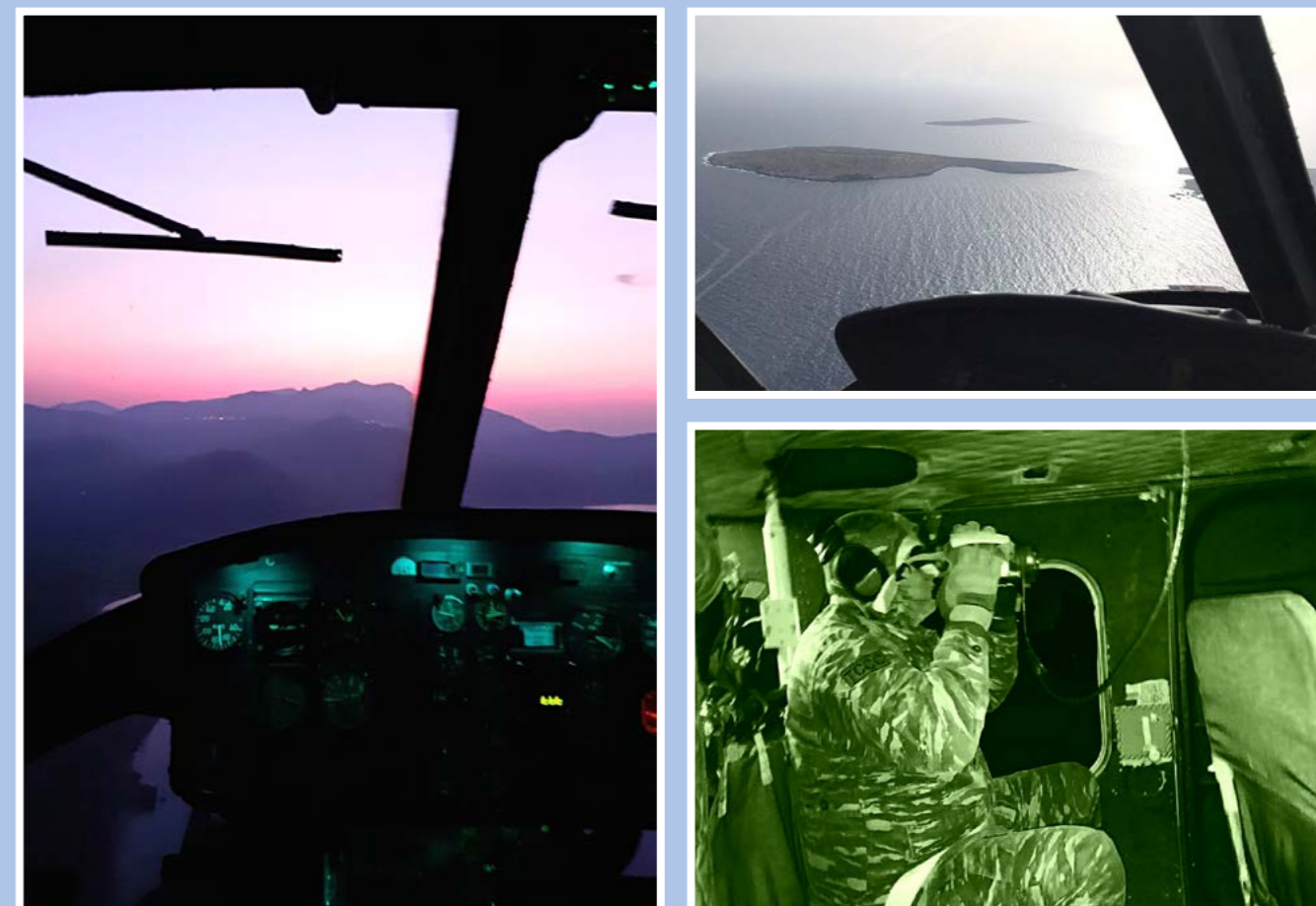
» 13^η ΔΕΕ

Στις 20 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Διοικητή της 13ης ΔΕΕ, στην έδρα του 2ου ΕΤΕΘ.

» 1^η ΤΑΞΑΣ

Στο πλαίσιο συνδρομής ελέγχου των προσφυγικών ροών, πραγματοποιήθηκαν σε ημερήσια βάση πτήσεις επιτήρησης στην ΠΕ Δ' ΣΣ και ΠΕ 79-80-98 ΑΔΤΕ.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες Γ' ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

» 33 Μ/Κ ΤΑΞ

Στις 10 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε Βολή υπ' αριθμ. «7» στο ΠΒ «Καλπακίου», από Εθνοφύλακες του ΤΕΘ Καλπακίου.

» 34 Μ/Κ ΤΑΞ

Στις 6 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε ανάπτυξη Ουλαμού ΠΒ από την 108 Α/Κ ΜΜΠ (34 Μ/Κ ΤΑΞ).

» ΤΕΘ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ

Στις 17 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε Διαγωνιστική Βολή Α' Φάσης στο ΠΒ «Φλώρινας» από τα ΤΕΘ Φλώρινας και ΤΕΘ Αμυνταίου.

» 8 Μ/Π ΤΑΞ

Στις 4 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκαν εξουδετερώσεις εκρηκτικών μηχανημάτων/μηχανισμών (ΕΜ/Μ).

» 33 Μ/Κ ΤΑΞ

Στις 13 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε βολή πιστολίου από την 33 ΕΜΑ (33 Μ/Κ ΤΑΞ).

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες του Δ' ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

Στις 4 Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκαν στο Πεδίο Βολής «Πετρωτών» εκπαιδευτικές βολές όπλων καμπύλης τροχιάς με συμμετοχή οπλικών συστημάτων και μέσω των Μονάδων ΠΕΠ και Πυροβολικού Μάχης της 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ/ΕΥ-ΟΗΘ, του Δ' ΣΣ, της ΧΙΙ Μ/Κ ΜΠ, ΧVI Μ/Κ ΜΠ, 50 Μ/Κ ΤΑΞ, καθώς και της ΤΔ/41 ΣΠ (ΑΣΔΕΝ). Τις βολές παρακολούθησε ο κ. ΥΦΕΘΑ, ο Διοικητής της 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ/ΕΥ-ΟΗΘ, ο Διοικητής του Δ' ΣΣ και οι Διοικητές Σχηματισμών του Σώματος Στρατού.

Στις 4 Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκε από την XXI ΤΘΤ η ΤΑΜΣ «Δημόρατος Σωκράτης 2020» το Σ. ΙΜΑ κατά την Επίθεση-Εκμετάλλευση με Υποστήριξη Διμοιρίας ΕΕ/Π στο ΠΑ-ΠΒ «Αετού». Την Άσκηση παρακολούθησαν ο κ. ΥΦΕΘΑ, ο Διοικητής της 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ/ΕΥ-ΟΗΘ, και ο Διοικητής Δ' ΣΣ.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες της ΑΣΔΕΝ

» 95 ΑΔΤΕ

» Στις 26 Μαΐου 2020, στο πλαίσιο δράσεων αποτροπής, πραγματοποιήθηκε περιοδική επάνδρωση της μ/ν Αλιμιά από τμήμα χρονικών ετοιμοτήτων της ΔΑΕ (ΠΖ) του 542 Μ/Κ ΤΕ με 2 Τ/Χ σκάφη VTR, στην ΠΙΕ/95 ΑΔΤΕ.

» Στις 7 Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκε βολή πολυβόλου MG3 από εξοπλισμένο Μ/Σ GD 240 (υπ' αριθ. «2» στα 200 μ.) από τα ΤΕΘ της ν. Ρόδου. Στη βολή συμμετείχαν συνολικά 174 Εθνοφύλακες.

» 79 ΑΔΤΕ

Στις 17 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε, στο ΠΒ Στεφανάς, διαγωνιστική βολή Εθνοφυλάκων.

» 96 ΑΔΤΕ

Στις 4 Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκε η ΤΑΜΣ «ΙΑΣΩΝ ΠΟΣΕΙΔΩΝ» 1/20 στην μ/ν Αντίψαρα.

» 88 ΣΔΙ

Στις 28 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε 2ωρη πλεύση της ΔΑΕ του 285 Μ/Κ ΤΠ, στη βραχονησίδα Σιδερίτης.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες της ΑΣΔΥΣ

» ΚΕΕΔ

Από 18 έως 21 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε στο ΚΕΕΔ Συντήρηση ΥΚΤ.

» ΣΜΧ

Την 1^η Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση των Υπολοχαγών του Τμήματος Διοικητών Υπομονάδων στις εκρήξεις.

» 747 ΕΤΜΧ

Στις 11 Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση του Ειδικού Τμήματος Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΤΑΚ) στο αντικείμενο Αναρρίχησης, στην περιοχή Σολωμός Κορινθίας.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες της Ι ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

» 1^η ΤΑΞ Κ/Δ-ΑΛ

Στις 5, 14 και 20 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε συντήρηση ικανότητας αλεξιπτωτιστού, του προσωπικού της Ταξιαρχίας, από Ε/Π CH-47D και αεροσκάφος C-130, στη ΖΡ Μεγάρων Αττικής.

» 32 ΤΑΞ ΠΖΝ

Στις 27 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκαν «επιχειρήσεις» σε κατοικημένους τόπους με το δυναμικό του 575 ΤΠΖΝ.

3η Μ/Κ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ <PIMINI>

Ιστορικά Στοιχεία

Το έμβλημα της Ταξιαρχίας απεικονίζει την κεφαλή της θεάς Αθηνάς, θεάς του πολέμου και της σοφίας. Το τεθωρακισμένο όχημα μεταφοράς προσωπικού συμβολίζει τη μηχανοκίνηση της Ταξιαρχίας, ενώ η τοπωνυμία «PIMINI» φέρεται τιμητικά, για την απελευθέρωση της ομώνυμης ιταλικής πόλης από τους Γερμανούς τον Σεπτέμβριο του 1944.

Το απόφθεγμα «ΑΝΑΦΑΙΡΕΤΟΝ ΟΠΛΟΝ ΑΡΕΤΗ» ανήκει στον Έλληνα φιλόσοφο Αντισθένη και διακηρύσσει τη σημασία και μοναδικότητα της αρετής, ως ισχυρού εσωτερικού όπλου του ανθρώπου και του μαχητή, το οποίο κανένας εχθρός δεν μπορεί ν' αφαιρέσει.

Ιστορικά Στοιχεία Περιοχής

Σύμφωνα με την παράδοση, ο μητροκτόνος Ορέστης, γιος του Αγαμέμνονα και της Κλυταιμνήστρας, ίδρυσε την Ορεσιάδα στη συμβολή των ποταμών Άρδα, Έβρου και Τούντζα. Το 127 μ.Χ. οι Ρωμαίοι μετονόμασαν την πόλη σε Αδριανούπολη. Οι οθωμανοί Τούρκοι την έκαναν πρωτεύουσα του οθωμανικού κράτους με προάσιο την Παλιά Ορεσιάδα, το σημερινό χωριό Καράαγας. Ο Ελληνικός Στρατός απελευθέρωσε την πόλη το 1920 με τη συνδρομή του 3ου Συντάγματος Πεζικού, ενώ παραχωρήθηκε εκ νέου στους Τούρκους το 1923 με την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης.

Ιστορικά Στοιχεία Ταξιαρχίας:

Η 3η Μ/Κ Ταξιαρχία «PIMINI» προήλθε από το 3ο Σύνταγμα Πεζικού, το οποίο συγκροτήθηκε το έτος 1885 στα Τρίκαλα. Συμμετείχε στον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897, στους Α' και Β' Βαλκανικούς Πολέμους (1912-1913), στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο (1917-1918), στην εκστρατεία της Μεσοβρινής Ρωσίας (23 Φεβρουαρίου 1918-14 Ιουνίου 1918), στη Μικρασιατική Εκστρατεία

(1919) και στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στις 19 Ιουνίου 1944, στο Λίβανο, ανασυγκροτείται ως III Ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία, υπό τον Συνταγματάρχη Θρασύβουλο Τσακαλώτο. Τον Αύγουστο του 1944, αποβιβάσθηκε στον Τάραντα της Ιταλίας και τον Σεπτέμβριο απελευθέρωσε την πόλη Ρίμινι, από τους Γερμανούς. Τον Νοέμβριο 1944 αποβιβάσθηκε στον Πειραιά.

Το 1950 εγκαταστάθηκε στην Καβάλα ως 3ο ΣΠ, και το 1951 της απονεμήθηκε ο επίτιμος τίτλος «PIMINI».

Το 1964 μεταστάθμισε στην Κύπρο, το 1968 επέστρεψε στα Γιαννιτσά, το 1974 μεταστάθμισε στην περιοχή του Έβρου, αρχικά στο Σουφλί και από το 1977 στην Ορεσιάδα.

Από την 1η Δεκεμβρίου 1995, αναδιοργανώθηκε σε Μηχανοκίνητη Ταξιαρχία, ως 3η Μ/Κ ΤΑΞ «PIMINI». Στις 25 Φεβρουαρίου 2002, το Στρατηγείο μεταστάθμισε από την Ορεσιάδα στο χωριό Καβύλη.

Για τη συμμετοχή της στους αγώνες του Έθνους, η σημαία της Ταξιαρχίας τιμήθηκε με τον Ταξίαρχη Αριστείου Ανδρείας τρεις φορές και με τον πολεμικό Σταυρό Α' Τάξεως δύο φορές.

Αποστολή

Η θέση της Ταξιαρχίας στην πρώτη γραμμή του βορειοανατολικότερου άκρου της χώρας καθιστά την αποστολή της πολυσύνθετη και επιβάλλει συνεχή επαγρύπνηση και υψηλό βαθμό επιχειρησιακής ετοιμότητας και μαχητικής ικανότητας των Μονάδων της. Ειδικότερα, η αποστολή της Ταξιαρχίας συνίσταται:

- 1 Στη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας και εθνικής ανεξαρτησίας της χώρας, καθώς και στην ετοιμότητα ανάληψης κάθε είδους στρατιωτικής επιχείρησης
- 2 Στην επιτήρηση και τον έλεγχο της μεθωρίου
- 3 Στην εκπαίδευση του προσωπικού της σε ρεαλιστικές συνθήκες και σε σύγχρονα πεδία ασκήσεων
- 4 Στη συντήρηση του υλικού και εγκαταστάσεών της, καθώς και στην καθημερινή βελτίωση της αμυντικής της οργάνωσης
- 5 Στην επίτευξη της μέγιστης ασφάλειας του προσωπικού, των υλικών και των μέσων της.

Εκπαίδευση

Κύριο μέλημα της Ταξιαρχίας αποτελεί η επιχειρησιακή εκπαίδευση του προσωπικού της, βάσει της αποστολής της και υπό συνθήκες που προσομοιάζουν το σύγχρονο απαιτητικό πεδίο μάχης και περιλαμβάνει:

- Εκπαίδευση νεοσυλλέκτων οπλιτών
- Εκπαίδευση ειδικοτήτων για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων από το προσωπικό επί της ειδικότητάς του
- Επιχειρησιακή εκπαίδευση τόσο των κληρωτών οπλιτών όσο και του μόνιμου προσωπικού, προκειμένου να καταστούν άριστοι μαχητές.

Η Ταξιαρχία διεξάγει:

- Επιχειρησιακές βολές ημέρα και νύχτα με όλα τα διαθέσιμα οπλικά συστήματα και μέσα
- Διαβίωση στην ύπαιθρο, 5ήμερα επιχειρησιακής εκπαίδευσης και εκτέλεση ασκήσεων μικρών και μεγάλων κλιμακίων, ημέρα και νύχτα
- Εκπαίδευση στα πλωτά μέσα για την εξοικείωση του προσωπικού με το υδάτινο στοιχείο
- Εκπαίδευση στον αγώνα σε κατοικημένους τόπους
- Εκπαίδευση σε εξομοιωτές όπλων και διεξαγωγή πολεμικών παιγνίων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων
- Εκπαίδευση Εθνοφυλάκων
- Συμμετοχή στο σύνολο των Εθνικών ασκήσεων που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Τον Οκτώβριο 2019 η Ταξιαρχία εκτέλεσε την τελική φάση της ΤΑΜΣ «ΑΙΣΙΟΣ ΟΙΩΝΟΣ – 2019», με άριστα αποτελέσματα, ενώπιον της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας.

Δραστηριότητες

Η Ταξιαρχία διοργανώνει και συμμετέχει σε πλήθος δραστηριοτήτων, τόσο σε στρατιωτικό επίπεδο για το προσωπικό της, όσο και για την ενίσχυση του αισθήματος εμπιστοσύνης του τοπικού πληθυσμού προς τις ΕΔ. Μέρος αυτών περιλαμβάνουν:

- Διαλέξεις με θέματα πρόληψης ατυχημάτων και αντιμετώπισης εξαρτησιογόνων ουσιών
- Επιμορφωτικές επισκέψεις των οπλιτών θητείας σε αξιοθέατα, μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής,

με σκοπό την απόκτηση γνώσεων για την ιστορία του τόπου που υπηρετούν

- Εκδηλώσεις τύπου «Ανοιχτά Στρατόπεδα», σύμφωνα με τις διαταγές της ιεραρχίας και με σκοπό την ενημέρωση του πληθυσμού για το επιτελούμενο έργο των ΕΔ
- Ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, με τη διοργάνωση μουσικών γευμάτων και Βραδιάς Οπλιτών και Εθνοφυλάκων.

Τον Σεπτέμβριο 2019, όπως κάθε έτος, ο Διοικητής Ταξιαρχίας παρέστη στο ετήσιο μνημόσυνο, στο Ελληνικό Στρατιωτικό Κοιμητήριο του Ριμινιό στο Ρίμινη της Ιταλίας, προς απόδοση φόρου τιμής στους πεσόντες της III Ελληνικής Ορεινής Ταξιαρχίας.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του η Α.Ε. ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Προκόπιος Παυλόπουλος.

Τον Νοέμβριο 2019, στο πλαίσιο εορτασμού της Ημέρας των Ενόπλων Δυνάμεων, η Ταξιαρχία διοργάνωσε εορταστική εκδήλωση για την 75η Επέτειο της Μάχης του Ρίμινη, στο Πολιτιστικό Πολύκεντρο της Ορεστιάδας.

Επιπρόσθετα, τον Νοέμβριο 2019, λειτούργησε στη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Ορεστιάδας Έκθεση Πινάκων με θέμα «Οι Ευζωνικές Στολές», στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων για την 75η Επέτειο της Μάχης του Ρίμινη και των δρά-

σεων για τη συμπλήρωση 152 ετών από την ίδρυση της Προεδρικής Φρουράς. Η Έκθεση αποτέλεσε συνδιοργάνωση του Στρατιωτικού Γραφείου Προεδρίας της Δημοκρατίας και της Ταξιαρχίας.

Με τη σύσταση του Ενιαίου Φορέα Επιτήρησης Συνόρων (ΕΝ.Φ.Ε.Σ.), υπό τον Εθνικό Συντονιστή, για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού-προσφυγικού ζητήματος (Ν.4650/2019), η Ταξιαρχία έλαβε σειρά μέτρων για την ενίσχυση της επιτήρησης και ασφάλειας των συνόρων στην Περιοχή Ευθύνης της και παράλληλα συνέδραμε στο έργο της Ελληνικής Αστυνομίας για τον σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων αναφορικά με την προστασία των συνόρων και την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης.

Στο πλαίσιο αυτό συστάθηκε το Ενιαίο Κέντρο Ελέγχου-Επιτήρησης Συνόρων (ΕΚΕΕΣ), το οποίο συντονίζει τις κοινές δράσεις ΣΞ-ΕΛΑΣ.

Αντιμέτωπη Μεταναστευτικών Ροών:

Τις πρώτες πρωινές ώρες της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2020, διαπιστώθηκε ασυνήθιστη κίνηση μεγάλου αριθμού ατόμων, εντός της περιοχής του Καρααγάτς, με κατεύθυνση προς τα ελληνικά σύνορα. Η Ταξιαρχία ενεργοποίησε άμεσα τα τμήματα επιφυλακής της και σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ., ανέπτυξε το προσωπικό της για αποσαφήνιση της κατάστασης και ετοιμότητα ανάληψης δράσεων αποτροπής. Το πρωί της ίδιας ημέρας, 4.000 μετανάστες είχαν συγκεντρωθεί στη διασυνοριακή διάβαση Καστανέων (αλυσίδα), επιδιώκοντας, την παράνομη είσοδό τους στην χώρα.

Τις ώρες και ημέρες που ακολούθησαν, ο αριθμός των συγκεντρωμένων ατόμων αυξανόταν, προσεγγίζοντας τις 10.000 και

επιχειρήθηκε, η διά της βίας, είσοδος αυτών στη χώρα, με ρίψη κάθε είδους αντικειμένων προς το προσωπικό της Ταξιαρχίας και της ΕΛ.ΑΣ. (πέτρες, σίδερα, ξύλα, δακρυγόνες και καπνογόνες βομβίδες), με σκοπό την πρόκληση τραυματισμών και τη διάσπαση του αποτρεπτικού εμποδίου. Σε διάφορα σημεία του φράχτη άναβαν φωτιές και με εργαλεία που τους είχαν προμηθεύσει, προσπαθούσαν να δημιουργήσουν ρήγματα επί του φράχτη και να διέλθουν μέσω αυτών. Σε άλλα σημεία επιχειρούσαν με γάντζους και σχοινιά να έλξουν τμήμα του φράχτη και να προκαλέσουν τη σημειακή του κατάρρευση, ενώ αλλού επιχειρούσαν με αυτοσχέδιες σκάλες να διέλθουν υπεράνω του φράχτη.

Τα επεισόδια κλιμακώνονταν καθημερι-

νά, καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου, για περίπου ένα μήνα, μέχρι την αποχώρηση των μεταναστών από την ευρύτερη περιοχή της διασυνοριακής διάβασης των Καστανέων και γενικότερα του Καρααγάτς. Ιδιαίτερα συγκινητική, καθ' όλο το παραπάνω χρονικό διάστημα, ήταν η έμπρακτη υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας, αλλά και ολόκληρης της χώρας, που από την πρώτη στιγμή βρέθηκε στο πλευρό του προσωπικού των ΕΔ και των ΣΑ, υποστηρίζοντας κυρίως ηθικά, αλλά και υλικά, το δύσκολο έργο τους. Η Ταξιαρχία με το προσωπικό της βρισκόταν εκεί 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, συνδράμοντας την ΕΛ.ΑΣ. σε ένα «πόλεμο» χωρίς σφαίρες.

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας του COVID-19 και παράλληλα με την

αντιμέτωπη των μεταναστευτικών ροών, η Ταξιαρχία εφάρμοσε πλήρως τις διαταγές της Ιεραρχίας και προέβη στη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων προστασίας του προσωπικού.

Την Κυριακή του Πάσχα 2020, η Α.Ε. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου, επισκέφθηκε το Επιτηρητικό Φυλάκιο 1 στις Καστανιές Έβρου και αντάλλαξε ευχές με το προσωπικό της Ταξιαρχίας. Η επίσκεψη της Α.Ε. ΠτΔ αποτέλεσε ύψιστη τιμή για την Ταξιαρχία και συνέβαλε στην εξύψωση του ηθικού όλου του προσωπικού της.

Διεθνείς Συνεργασίες

Από τον Μάρτιο 2020, προσωπικό της Δύναμης Ταχείας Επέμβασης της FRONTEX έχει αναπτυχθεί στην Περιοχή Ευθύνης της Ταξιαρχίας και σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ. συνδράμουν στις δράσεις επιτήρησης των ευρωπαϊκών συνόρων.

Κοινωνική Προσφορά

Στο πλαίσιο της κοινωνικής προσφοράς και με σκοπό την ενίσχυση των υπάρχοντων δεσμών με την τοπική κοινωνία, η Ταξιαρχία αναλαμβάνει σειρά δράσεων, σύμφωνα με τις διαταγές της στρατιωτικής Ιεραρχίας, όπως:

- Διάθεση ενός οδηγού στο Κέντρο Φροντίδας Ιατρικής και Αποκατάστασης Ορεσιτιάδας
- Διάθεση οχημάτων Μηχανικού και λοιπών οχημάτων και προσωπικού, συνδράμοντας στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών
- Διάθεση τροφίμων σε οικονομικά ασθενείς οικογένειες της περιοχής, σε συνεργασία με την Μητρόπολη Διδυμοτείχου, Ορεσιτιάδας και Σουφλίου
- Παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ηλικιωμένους κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών
- Οργάνωση και συμμετοχή σε εθελοντικές αιμοδοσίες.

Λοιπά Θέματα

Η Ταξιαρχία συνδράμει στην εύρυθμη λειτουργία του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) του χωριού Φυλακίου, με διάθεση προσωπικού και μέσων, σύμφωνα με τις διαταγές της Ιεραρχίας. Επιπρόσθετα, παρακολουθεί και συντονίζει την υλοποίηση έργων, υπηρεσιών και προμηθειών που αναλήφθηκαν από το ΥΠΕΘΑ.

Στο πλαίσιο συνεχούς μέριμνας για το προσωπικό, στην περιοχή ευθύνης της Ταξιαρχίας λειτουργούν:

- Μία Λέσχη Αξιωματικών στην πόλη της Ορεσιτιάδας για την εξυπηρέτηση σίτισης και ψυχαγωγίας των στελεχών
- Ένα Παράρτημα του Στρατιωτικού Πρατηρίου Διδυμοτείχου
- Δύο ξενώνες εντός της Λέσχης Αξιωματικών Φρουράς Ορεσιτιάδας
- Εκατόν δεκαοκτώ διαμερίσματα για τη στέγαση του προσωπικού της και των οικογενειών τους, εκ των οποίων
- Ένας (1) Βρεφονηπιακός Σταθμός με δυνατότητα φιλοξενίας 25 τέκνων του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού, από 2,5 έως 5 ετών.

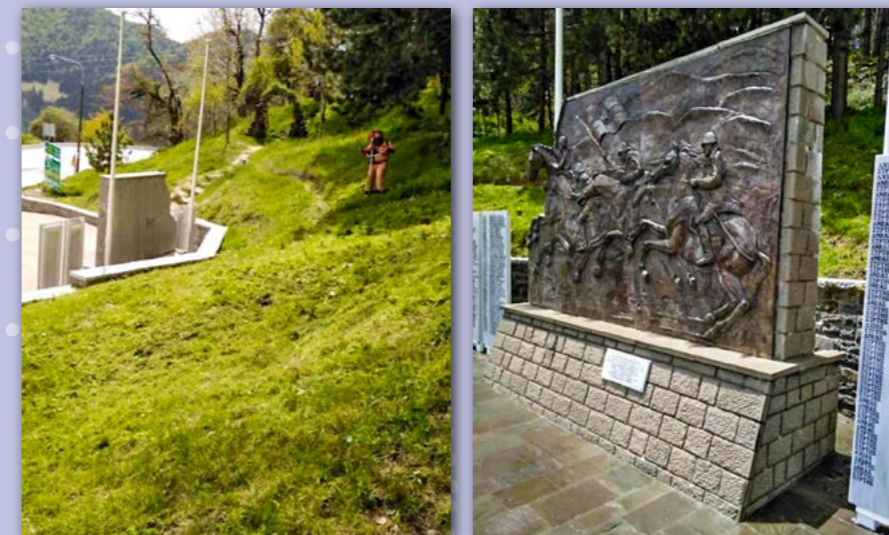

Κοινωνική Προσφορά της 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Από την Τρίτη 11 Μαρτίου έως την Κυριακή 31 Μαΐου 2020, στο πλαίσιο των μέτρων προφύλαξης από τον ιό COVID-19, αναστάλη η λειτουργία των ΒΝΣ του ΞΕ. Σε αυτό το χρονικό διάστημα ο ΒΝΣ Λάρισας ήταν συνεχώς κοντά στα εγγεγραμμένα νήπια και τις οικογένειές τους, με τηλεφωνική-ηλεκτρονική επικοινωνία και διανομή εκπαιδευτικού υλικού, παραμυθιών, φυτών και κατασκευών για απασχόληση στο σπίτι, μεταφέροντας το μήνυμα «Μένουμε στο Σπίτι» και «Μένουμε Ασφαλείς».

➤ Στις 19 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε ευπρεπισμός στο Μνημείο του Ιππικού στο Μέτσοβο με μέριμνα της 8 ΕΑΝ.

➤ Στις 25 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε η διάθεση 198 πλεοναζουσών μερίδων συσσιτίου στον Ι.Ν. Αγ. Νικολάου Κοπάων Ιωαννίνων (Φρουρά Ιωαννίνων).

➤ Στις 27 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε εθελοντική αιμοδοσία του στρατιωτικού προσωπικού του 584 Μ/Π ΤΠ στο Γενικό Νοσοκομείο Άρτας.

Γ' ΣΣ

➤ Στις 15-16 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε διάθεση τροφίμων στο συσσίτιο της Ι.Μ. Εδέεσης, Πέλλης και Αλμωπίας, για το Γεύμα Αγάπης, και διανομή τροφίμων, σε άπορες οικογένειες του Δήμου Έδεσσας.

ΑΣΔΕΝ

» 98 ΑΔΤΕ

Στις 20 και 21 Μαΐου 2020, πραγματοποιήθηκε αιμοδοσία στρατιωτικού προσωπικού όπου συγκεντρώθηκαν 40 φιάλες αίματος και διατέθηκαν στην τράπεζα αίματος του Βοστανείου Γενικού Νοσοκομείου Μυτιλήνης.

» 80 ΑΔΤΕ

Στις 25 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε παράδοση τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης στην Ιερά Μητρόπολη Κω-Νισύρου, για το γηροκομείο της Κω.

ΑΣΔΥΣ

» ΣΜΧ

Στις 21 Απριλίου 2020, πραγματοποιήθηκε στην Αργολίδα διάθεση και εγκατάσταση σκηνών προς εξυπηρέτηση των συνηγοριών του ΕΟΔΥ, στο πλαίσιο συμμετοχής των ΕΔ στην αντιμετώπιση της Πανδημίας.

ΙΜΠ

» 71 Α/Μ ΤΑΞ

Στις 13 Απριλίου 2020, διατέθηκαν συνολικά 20 δέματα ειδών πρώτης ανάγκης στην Ι.Μ. Πολυανής και Κιλκισίου και στις ενορίες Νέας Σάντας και Αργυρουπόλεως.

Γ΄ ΣΣ

➤ Πραγματοποιήθηκε πλήρης ανακαίνιση του χώρου των μαγειρείων του Στρατοπέδου «ΠΡΟΚΟΠΙΔΗ», από τη Διμοιρία Κατασκευών της 34 Μ/Κ ΤΑΞ.

➤ Πραγματοποιήθηκε ελαιοχρωματισμός στη ΛΑΦ Πολυκάστρου.

ΑΣΔΕΝ

» ΠΕ/98 ΑΔΤΕ

Στο πλαίσιο της μέριμνας για την προστασία του προσωπικού από τον κορωνοϊό covid-19, η 98 ΑΔΤΕ προέβη σε όλα τα απαραίτητα μέτρα όπως:

- Αραίωση των οπλιτών θητείας με κατάλληλη μετάγχιση αριθμού στα Στρατόπεδα και χωρίς να διαταραχθούν οι οργανικοί δεσμοί, ώστε να επιτευχθεί η απαιτούμενη αναλογία χώρου ανά θαλαμιζόμενο
- Προμήθεια 4 νεφελοποιητών για την περιοδική απολύμανση των Στρατοπέδων-Φυλακίων
- Προμήθεια αντισηπτικού χεριών, αλκοολούχων μαντηλιών με απολυμαντικό παράγοντα, γαντιών και μασκών μιας χρήσης, απολυμαντικού επιφανειών τα οποία έχουν τοποθετηθεί σε συγκεκριμένα σημεία σύμφωνα με τις διαταγές (θάλαμοι, τουαλέτες, εστιατόρια, ΚΨΜ, γραφεία, πύλες Στρωδων κ.λπ)
- Προμήθεια ηλεκτρονικών θερμομέτρων κεφαλής με λέιζερ, τα οποία έχουν διατεθεί σε όλα τα Στρατόπεδα και Στρατιωτικές Εκμεταλλεύσεις, περιοχής ευθύνης της.

ΑΣΔΥΣ (ΔΠΜ)

» ΔΠΜ

Στις 21 Μαΐου 2020, παραλήφθηκε οριστικά μία συσκευή οφθαλμολογικού μικροσκοπίου στις εγκαταστάσεις του 401 ΓΣΝΑ, κατόπιν Σύμβασης μεταξύ της ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ και της εταιρείας AMVIS ΕΛΛΑΣ ΑΕ.

» ΜΕΡΥΠ

Στις 6 Μαΐου 2020, παρασκευάστηκε αντισηπτικό διάλυμα από την 440 ΠΑΑΥ, στο πλαίσιο των μέτρων περιορισμού του Covid-19.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ

Η αποστολή του Μετοχικού Ταμείου Στρατού

είναι η οικονομική ενίσχυση των μετόχων και μερισματούχων του, με την παροχή μερίσματος, Βοηθήματος Οικονομικής και Επαγγελματικής Αυτοτέλειας (ΒΟΕΑ), Βοηθήματος λόγω θανάτου και η άσκηση κοινωνικής πρόνοιας με τη χορήγηση χαμηλότοκων δανείων ειδικών αναγκών.

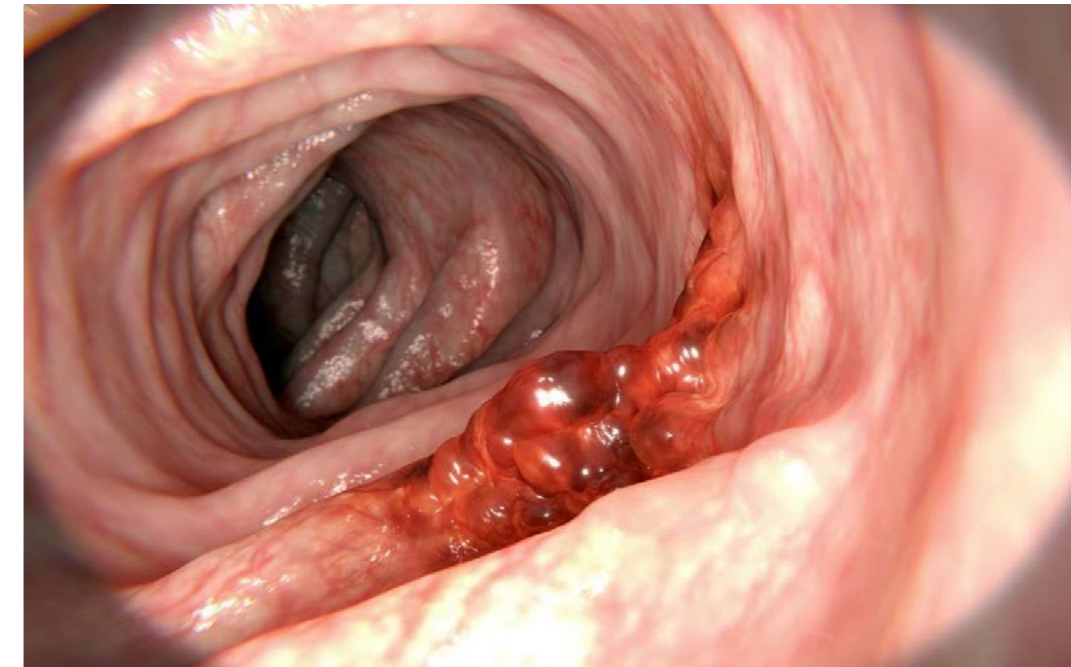
Στο πλαίσιο της διαρκούς μέριμνας για το προσωπικό του, το Ταμείο κατέβαλε κατά το τρέχον έτος Βοήθημα θανάτου σε **255 δικαιούχους** και ΒΟΕΑ σε **1.000 περίπου τέκνα μετόχων** και **μερισματούχων**. Επίσης, σε μηνιαία βάση καταβάλλει την παροχή του μερίσματος σε συνολικά **62.400 μερισματούχους**.

Καρκίνος Παχέος Εντέρου

Η σωστή ενημέρωση, τα προληπτικά μέτρα και ο προσυμπτωματικός έλεγχος με κολονοσκόπηση, σύμμαχοι για την αντιμετώπισή του

Ο καρκίνος του παχέος εντέρου (ΚΠΕ) είναι μία από τις πιο συχνές κακοήθειες παγκοσμίως. Η επίπτωσή του κυμαινόταν σε χαμηλά επίπεδα πολλές δεκαετίες τώρα. Παρ' όλα αυτά, έχει εξελιχθεί σε έναν από τους πιο συχνούς καρκίνους, ενώ η σχετιζόμενη θνητότητα αγγίζει το 10% στις δυτικές κοινωνίες. Η θνησιμότητα και η θνητότητα, σχετιζόμενη με τον ΚΠΕ, βαίνει συνεχώς αυξανόμενη και ένα ποσοστό του φαινομένου οφείλεται στην αδυναμία της πρώιμης ανίχνευσής του. Η «άνοδος» του ορθοκολικού καρκίνου στις αναπτυγμένες χώρες θα μπορούσε να αποδοθεί στον ολοένα και αυξανόμενο γηρασκόμο πληθυσμό, στις σύγχρονες «ανθυγιεινές» τροφικές συνήθειες και στην αύξηση των παραγόντων κινδύνου όπως κάπνισμα, παχυσαρκία και έλλειψη σωματικής άσκησης, όπως θα ειπωθεί παρακάτω. Νέες θεραπείες για τον πρωτοπαθή και μεταστατικό ΚΠΕ έχουν ανακαλυφθεί, προσφέροντας επιπρόσθετες επιλογές στους ασθενείς όπως: λαπαροσκοπική χειρουργική για τον πρωτοπαθή όγκο, επιθετική εκτομή μεταστατικής νόσου (σε μεταστάσεις στο ήπαρ και πνεύμονες), ακτινοθεραπεία για τον καρκίνο του ορθού και επικουρική ή παρηγορική χημειοθεραπεία. Όμως αυτές οι θεραπευτικές επιλογές έχουν περιορισμένη αποτελεσματικότητα στα ποσοστά ίασης και μακροχρόνιας επιβίωσης, για αυτό τον λόγο τα προγράμματα ανίχνευσης προκαρκινωματοδών βλαβών με σημαντικότερο εκπρόσωπο την κολονοσκόπηση, έχουν κερδίσει σημαντικό έδαφος.

Επιδημιολογικά δεδομένα για τον ΚΠΕ

Εκτιμάται ότι διεθνώς αποτελεί την τρίτη συχνότερη κακοήθεια στους άνδρες και τη δεύτερη στις γυναίκες, με μία επίπτωση που προσεγγίζει το 1,5 εκατομμύριο περιπτώσεις ανά έτος (1). Περισσότεροι από 600.000 θάνατοι ετησίως αποδίδονται σε νεοπλάσματα παχέος εντέρου, καθιστώντας τον ΚΠΕ ως την τρίτη συχνότερη αιτία θανάτου σχετιζόμενη με καρκίνο (2). Εκτιμάται δε, ότι θα υπάρξει κατακόρυφη άνοδος εμφάνισης νέων περιπτώσεων ΚΠΕ, καθώς και 80% αύξηση των θανάτων από αυτόν μέχρι το 2030, βάσει υπολογισμών του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (3).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ο εφ' όρου ζωής κίνδυνος ανάπτυξης ΚΠΕ είναι γύρω στο 5%, ενώ 45% αυτών που διαγιγνώσκονται με τη νόσο, αποβιώνουν λόγω αυτής, παρά την οποιαδήποτε θεραπεία. Αυτό οφείλεται σε κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νόσου όπως η επιταχυνόμενη κακοήθης έκβασή της, καθώς και η καθυστερημένη παρουσίαση κλινικών σημείων και συμπτωμάτων με επακόλουθη την αδυναμία διάγνωσής της σε πρώιμα στάδια. Αν και η πενταετής επιβίωση ασθενών με ΚΠΕ είναι 90% εφό-

σον η νόσος ανιχνευτεί σε πρώιμο στάδιο, τα προαναφερθέντα ειδοποιά χαρακτηριστικά είναι υπεύθυνα για τη διάγνωση μόνο του 40% των περιπτώσεων ΚΠΕ με περιορισμένης έκτασης νόσο. Άρα γίνεται αντιληπτό πόσο σημαντικός είναι ο προσυμπτωματικός έλεγχος για τον ΚΠΕ.

Παράγοντες κινδύνου για εμφάνιση καρκίνου παχέος εντέρου

Γενετικοί παράγοντες-Κληρονομούμενα σύνδρομα

Είναι πλέον γνωστό ότι ο συγκερασμός γενετικών και επιγενετικών παραγόντων οδηγεί σε συνθήκες γόνιμες για την ανάπτυξη του ΚΠΕ. Η πλειονότητα των περιπτώσεων αφορούν σποραδικού τύπου νεοπλάσματα, μιας και τα 3/4 των ασθενών έχουν αρνητικό οικογενειακό ιστορικό για ΚΠΕ. Παρ' όλα αυτά, φαίνεται ότι ακόμα και στους σποραδικού τύπου ΚΠΕ, υπάρχει αυξημένος κίνδυνος εμφάνισής του σε άτομα με θετικό οικογενειακό ιστορικό σε ορθοκολικό καρκίνο (15-20% ο ρόλος αυτός). Πιο συγκεκριμένα, ο κίνδυνος εφ' όρου ζωής εμφάνισης ΚΠΕ σε άτομα με πρώτου βαθμού συγγενή που είχε εμφα-

νίσει στην 6^η με 7^η δεκαετία της ζωής του ΚΠΕ, είναι 10% περίπου, δηλαδή διπλάσια από έναν άνθρωπο χωρίς οικογενειακό ιστορικό κακοήθειας παχέος εντέρου (4). Ο κίνδυνος αυτός γίνεται σχεδόν 15% αν ο πρώτου βαθμού συγγενής ήταν ηλικίας <50 ετών όταν τον εμφάνισε, ενώ αν έχουν προσβληθεί περισσότερα από 2 οικογενειακά μέλη, τότε ανεβαίνει ακόμα περισσότερο ο κίνδυνος αυτός.

Από την άλλη πλευρά υπολογίζεται ότι 5-10% των ασθενών με ΚΠΕ εμφανίζουν κάποιο κληρονομούμενο σύνδρομο, με το πιο κοινό να αποτελεί το σύνδρομο Lynch. Το δεύτερο πιο συχνό κληρονομούμενο σύνδρομο ΚΠΕ είναι η Οικογενής Αδενωματούδης Πολυποδίαση (FAP). Άλλα πιο ασυνήθη κληρονομούμενα σύνδρομα είναι: η πολυποδίαση σχετιζόμενη με μεταλλάξεις στο γονίδιο MUTYH, το σύνδρομο Peutz-Jeghers, η νεανική πολυποδίαση και η πολυποδίαση από οδοντωτά αδενώματα.

Ιδιοπαθή Φλεγμονώδη Νοσήματα Εντέρου

Τέλος, η χρόνια φλεγμονή του παχέος εντέρου από ιδιοπαθή εντερικά φλεγμονώδη νοσήματα (Ελκώδης κολίτιδα, Νόσος Crohn's) σχετίζεται

Η κατανάλωση φυτικών ινών προσφέρει προστασία έναντι του ΚΠΕ. (Πηγή: WebMD)

με ανάπτυξη ΚΠΕ στο 1% των ατόμων των δυτικών κοινωνιών με την επίπτωση εμφάνισης της νόσου να μειώνεται συνεχώς, λόγω πιθανώς της αντιφλεγμονώδους αγωγής που λαμβάνουν οι ασθενείς αυτοί (5).

Περιβαλλοντικοί παράγοντες

Στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ, το 16-71% των περιστατικών με ΚΠΕ αποδίδονται σε αυτούς τους παράγοντες. Πιο συγκεκριμένα

- το κάπνισμα
- ο σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2
- η αύξηση του δείκτη μάζας σώματος (ΔΜΣ) (για κάθε μονάδα αύξησης ΔΜΣ, ο κίνδυνος για ΚΠΕ αυξάνεται κατά 2-3%)
- η μέτρια λήψη αλκοόλ (2-3 μονάδες/24ωρο αυξάνει τον σχετικό κίνδυνο για ΚΠΕ κατά 20%) και τέλος
- η κατανάλωση κόκκινου και επεξεργασμένου κρέατος (αύξηση κινδύνου 1,16 φορές για κάθε 100 γρ. ημερήσιας κατανάλωσης) αποτελούν τους βασικότερους και τροποποιήσιμους παράγοντες που φαίνεται να ευθύνονται για την εμφάνιση του ΚΠΕ (6).

Προστατευτικοί παράγοντες έναντι ΚΠΕ

Αντίθετα, φαίνεται πως αρκετοί παράγοντες έχουν συσχετιστεί με τη μείωση του κινδύνου ανάπτυξης ΚΠΕ. Η κατανάλωση

- γάλακτος
 - δημητριακών ολικής αλέσεως
 - φρέσκων φρούτων και λαχανικών
 - καθώς και η προσθήκη στην καθημερινή διατροφή μας στοιχείων όπως ασβεστίου, φυτικών ινών, πολυβιταμινών και βιταμίνης D, φαίνεται να μειώνει την επίπτωση του ΚΠΕ. Πιο συγκεκριμένα οι μελέτες έδειξαν ότι η εν λόγω μείωση του κινδύνου για ΚΠΕ μπορεί να φτάσει έως και το 10% με την καθημερινή πρόσληψη τουλάχιστον:
 - 10 γραμμαρίων φυτικών ινών.
 - 300 χιλιοστογραμμαρίων (mg) ασβεστίου ή 200 χιλιοστόλιτρων (ml) γάλακτος.
- Η καθημερινή σωματική δραστηριότητα φαίνεται να παίζει με τη σειρά της σημαντικό ρόλο, ιδίως αν είναι διάρκειας τουλάχιστον 30 λεπτών (7). Τέλος, κάποια φαρμακευτικά/ορμονικά σκευάσματα έχουν συσχετιστεί με μία μικρή προληπτική δράση έναντι του ΚΠΕ, όπως οι στατίνες, καθώς

και τα σκευάσματα για την ορμονική θεραπεία μετα-εμμηνοπαυσιακών γυναικών (8). Όμως αυτό που έχει προσεγγίσει το περισσότερο ενδιαφέρον είναι η δράση αντιφλεγμονωδών φαρμάκων (μη στεροειδή, καθώς και ασπιρίνης), ιδίως αν συνδυάζεται με αλλαγές (όπως αναφέρθηκαν ανωτέρω) στον καθημερινό τρόπο ζωής, και μάλιστα βάσει τυχαίοποιημένων μελετών με θέμα τη λήψη ασπιρίνης στην πρόληψη αγγειακών επεισοδίων· έχει δειχθεί ότι η ημερήσια πρόσληψη χαμηλών δόσεων αυτής, μείωσε τη συχνότητα εμφάνισης ΚΠΕ και άλλων καρκίνων, καθώς και σχετιζόμενων με αυτούς, μεταστάσεων (9).

Διάγνωση ΚΠΕ

Η διάγνωση του καρκίνου του παχέος εντέρου προέρχεται είτε από την κλινικοεργαστηριακή απεικονιστική και ενδοσκοπική εξέταση ασθενούς που παρουσιάζεται με συμπτώματα, είτε ως εύρημα στα πλαίσια προσυμπτωματικής ανίχνευσης του όγκου. Η σημειολογία της νόσου μπορεί να περιλαμβάνει την παρουσία αίματος στα κόπρανα, την αλλαγή στις συνήθειες του εντέρου και τον κοιλιακό πόνο. Άλλα σημεία και

συμπτώματα περιλαμβάνουν κόπωση, συμπτώματα που σχετίζονται με την αναιμία, όπως ωχρότητα, δύσπνοια και απώλεια βάρους. Η προγνωστική αξία αυτών των συμπτωμάτων για την παρουσία ΚΠΕ σε ηλικιωμένο ασθενή είναι περιορισμένη, αλλά δικαιολογούν περαιτέρω διερεύνηση.

Με την ευρεία εισαγωγή του προσυμπτωματικού ελέγχου του γενικού πληθυσμού για τον ΚΠΕ, πολλά άτομα διαγιγνώσκονται σε προκλινικό στάδιο. Υπάρχουν διάφορες στρατηγικές για την πρόληψη ανίχνευση του ΚΠΕ σήμερα. Η πιο αποδεκτή είναι η κολonosκόπηση και ο συνδυασμός σιγμοειδοσκόπησης και της δοκιμασίας ανίχνευσης αιμοσφαιρίνης στα κόπρανα (Mayer Κοπράνων). Η υψηλή ευαισθησία και ειδικότητα έχει καθιερώσει την κολο-

σκόπηση ως τον ακρογωνιαίο λίθο για την πρόληψη ταυτοποίηση των κακοηθών του παχέος εντέρου στον ενδιάμεσο ρίσκου γενικό πληθυσμό (10). Παρ' όλα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και μια σειρά άλλων μεθόδων οι οποίες ακολουθούνται από τη διενέργεια κολonosκόπησης σε περίπτωση θετικού αρχικού αποτελέσματος (Πίνακας).

σκόπηση ως τον ακρογωνιαίο λίθο για την πρόληψη ταυτοποίηση των κακοηθών του παχέος εντέρου στον ενδιάμεσο ρίσκου γενικό πληθυσμό (10). Παρ' όλα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και μια σειρά άλλων μεθόδων οι οποίες ακολουθούνται από τη διενέργεια κολonosκόπησης σε περίπτωση θετικού αρχικού αποτελέσματος (Πίνακας).

Πίνακας: Δοκιμασίες ανίχνευσης ΚΠΕ

Faecal immunochemical test (FIT) -Τεστ κοπράνων

- ✓ Ετήσια
- Μειονεκτήματα**
 - ↳ Μη συμμόρφωση στο ετήσιο τεστ
 - ↳ Λιγότερο αποτελεσματικό για την ανίχνευση προχωρημένου αδενώματος.
- Πλεονεκτήματα**
 - ↳ Γίνεται στο σπίτι
 - ↳ Χρειάζεται συνήθως ένα μόνο δείγμα
 - ↳ Άνευ περιορισμών δίαιτας ή φαρμάκων.

gFOBT -Mayer κοπράνων

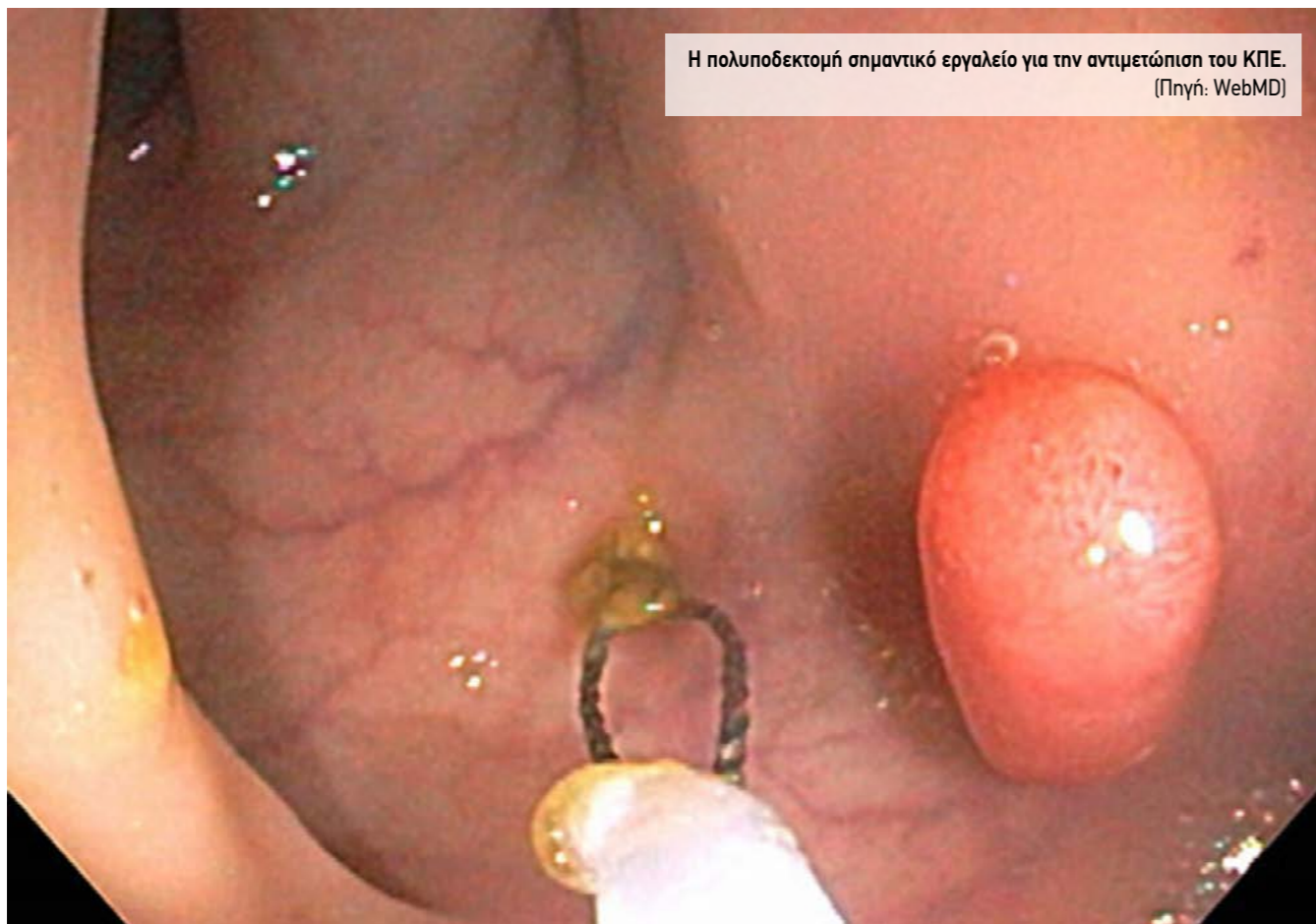
- ✓ Ετήσια
- Μειονεκτήματα**
 - ↳ Μη συμμόρφωση στο ετήσιο τεστ
 - ↳ Λιγότερο αποτελεσματικό για την ανίχνευση προχωρημένου αδενώματος
 - ↳ Χρειάζονται συνήθως πολλαπλά δείγματα
 - ↳ Χρειάζονται περιορισμοί δίαιτας ή φαρμάκων
 - ↳ Υψηλότερα ποσοστά ψευδώς θετικών αποτελεσμάτων σε σχέση με FIT, οδηγώντας σε κολonosκόπηση.
- Πλεονεκτήματα**
 - ↳ Γίνεται στο σπίτι

Αξονική κολονογραφία

- ✓ Ανά 5ετία
- Μειονεκτήματα**
 - ↳ Μπορούν να ανακαλυφθούν εξωεντερικά ευρήματα που απαιτούν περαιτέρω έλεγχο
 - ↳ Έκθεση σε ακτινοβολία χαμηλής δόσης
 - ↳ Απαιτείται πλήρης καθαρισμός του εντέρου
 - ↳ Απαιτείται κολonosκόπηση εάν η εξέταση είναι θετική.

Ορθοσιγμοειδοσκόπηση

- ✓ Ανά 5ετία
- Μειονεκτήματα**
 - ↳ Δεν εξετάζει το δεξιό κόλο
 - ↳ Δυσανεξία ασθενούς
 - ↳ Χρήζει εφαρμογής ενέματος
 - ↳ Παθολογικά ευρήματα χρήζουν περαιτέρω εξέτασης.

Η πολυποδεκτομή σημαντικό εργαλείο για την αντιμετώπιση του ΚΠΕ.
(Πηγή: WebMD)

Κολονοσκόπηση

Η κολονοσκόπηση θεωρείται η εξέταση εκλογής για τη διάγνωση του ΚΠΕ. Έχει υψηλή διαγνωστική ακρίβεια και μπορεί να αξιολογήσει την τοποθεσία εντόπισης του όγκου. Είναι σημαντικό ότι η τεχνική αυτή επιτρέπει την ταυτόχρονη λήψη ιστοτεμαχίων βιοψίας και, συνεπώς, την ιστολογική επιβεβαίωση της διάγνωσης, καθώς και υλικό για αξιολόγηση του μοριακού προφίλ της βλάβης. Η κολονοσκόπηση είναι επίσης η μόνη πρακτικά, τεχνική ανίχνευσης που παρέχει τόσο διαγνωστικό όσο και θεραπευτικό αποτέλεσμα. Η αφαίρεση αδενωμάτων χρησιμοποιώντας την ενδοσκοπική πολυποδεκτομή (επάνω φωτογραφία), μπορεί να μειώσει τη συχνότητα και τη θνητότητα από τον ΚΠΕ (11). Η τρέχουσα τεχνολογία εκλογής για διενέργεια ενδοσκόπησης, συνδυάζει ενδοσκόπια υψηλής ευκρίνειας λευκού φωτός. Όπως σε οποιαδήποτε εξέταση, έτσι και η κολονοσκόπηση μπορεί να εμπεριέχει κάποια πιθανά ανεπιθύμητα συμβάματα βάσει των βιβλιογραφικών αναφορών, αλλά στην πράξη, αυτά

είναι σπάνια και αντιμετωπίσιμα και δεν θα πρέπει να αποτελούν τροχοπέδη στην απόφασή μας για τη διενέργεια αυτής της τόσο σημαντικής εξέτασης.

Πρόληψη και ανίχνευση

Δεδομένου ότι η ενδοσκόπηση του παχέος εντέρου μπορεί επιβεβαιώσει ή να αποκλείσει τον ΚΠΕ, οι κλινικοί γιατροί προτιμούν συχνά την κολονοσκόπηση για τον προσυμπτωματικό έλεγχο. Συνολικά, όπως προαναφέρθηκε, η κολονοσκόπηση έχει την υψηλότερη ακρίβεια, θεωρείται γενικά η εξέταση εκλογής για τον προσυμπτωματικό έλεγχο, αφού έχει δείξει ότι μειώνει τον κίνδυνο ΚΠΕ περίπου 80% με παρόμοια επίδραση στη σχετική θνητότητα.

Ο προσυμπτωματικός έλεγχος στις περισσότερες χώρες έχει ως στόχο να εντοπίσει άνδρες και γυναίκες οι οποίοι είναι 50-75 ετών, αν και διαφορετικές ηλικιακές ομάδες χρησιμοποιούνται σε διάφορα προγράμματα ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους. Για παράδειγμα, η Αμερικανική ογκολογική εταιρεία έχει συστή-

σει σε άτομα μέσου κινδύνου για ΚΠΕ να υποβάλλονται σε προληπτικό έλεγχο σε ηλικία ≥45 έτη (12).

Βάσει των συστάσεων της Ελληνικής Γαστρεντερολογικής Εταιρείας όλα τα άτομα άνω των 50 ετών μέσου κινδύνου (δηλαδή χωρίς οικογενειακό ιστορικό ή άλλα κληρονομούμενα σύνδρομα ή συννοσηρότητες) είναι σημαντικό να υποβληθούν σε κολονοσκόπηση, ώστε όπως και ειπώθηκε, να ελαχιστοποιήσουν τις πιθανότητες να χαθεί σε αρχικό στάδιο οποιαδήποτε προκαρκινωματώδης βλάβη (π.χ. πολύποδας), η οποία στα πρώτα στάδια είναι πλήρως αντιμετωπίσιμη. Η υγεία του εντέρου μας είναι στα χέρια μας και με την σωστή ενημέρωση, μπορεί να παραμείνει έτσι για πάντα.

Λγός (ΥΙ) Μιχαήλ Γαλανόπουλος, MD, PhD, FEBSGH
Γαστρεντερολόγος-Ηπατολόγος
Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Αθηνών
Ιατρός Τ/ΓΕΣ
Επιμελητής Γαστρεντερολογικής Κλινικής 401 ΓΣΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

(1) Ferlay J, Shin H-R, Bray F, Forman D, Mathers C, Parkin DM. Estimates of worldwide burden of cancer in 2008: GLOBOCAN 2008. *Int J Cancer* [Internet]. 2010 Dec 15 [cited 2018 Feb 11];127(12):2893–917. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21351269>

(2) Siegel R, DeSantis C, Jemal A. Colorectal cancer statistics, 2014. *CA Cancer J Clin* [Internet]. 2014 Mar [cited 2018 Feb 11];64(2):104–17. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24639052>

(3) Boyle P, Levin B. World Cancer Report. Cancer syte by syte-colorectal cancer. In: *World Cancer Report 2008*. Lyon: International Agency for Research on Cancer; 2008. p. 374–9.

(4) Kuipers EJ, Grady WM, Lieberman D, Seufferlein T, Sung JJ, Boelens PG, et al. Colorectal cancer. *Nat Rev Dis Prim* [Internet]. 2015 Nov 5 [cited 2018 Feb 11];1:15065. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27189416>

(5) Castañó-Milla C, Chaparro M, Gisbert JP. Systematic review with meta-analysis: the declining risk of colorectal cancer in ulcerative colitis. *Aliment Pharmacol Ther* [Internet]. 2014 Apr [cited 2018 Feb 11];39(7):645–59. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24612141>

(6) Guraya SY. Association of type 2 diabetes mellitus and the risk of colorectal cancer: A meta-analysis and systematic review. *World J Gastroenterol* [Internet]. 2015 May 21 [cited 2018 Feb 11];21(19):6026–31. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26019469>

(7) Arem H, Moore SC, Park Y, Ballard-Barbash R, Hollenbeck A, Leitzmann M, et al. Physical activity and cancer-specific mortality in the NIH-AARP Diet and Health Study cohort. *Int J Cancer* [Internet]. 2014 Jul 15 [cited 2018 Jul 19];135(2):423–31. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24311115>

(8) Liu Y, Tang W, Wang J, Xie L, Li T, He Y, et al. Association between statin use and colorectal cancer risk: a meta-analysis of 42 studies. *Cancer Causes Control* [Internet]. 2014 Feb 22 [cited 2018 Jul 19];25(2):237–49. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24265089>

(9) Nan H, Hutter CM, Lin Y, Jacobs EJ, Ulrich CM, White E, et al. Association of Aspirin and NSAID Use With Risk of Colorectal Cancer According to Genetic Variants. *JAMA* [Internet]. 2015 Mar 17 [cited 2018 Jul 19];313(11):1133. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25781442>

(10) Brenner H, Chang-Claude J, Jansen L, Knebel P, Stock C, Hoffmeister M. Reduced Risk of Colorectal Cancer Up to 10 Years After Screening, Surveillance, or Diagnostic Colonoscopy. *Gastroenterology* [Internet]. 2014 Mar [cited 2019 Jun 12];146(3):709–17. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24012982>

(11) Valori R, Rey J-F, Atkin W, Bretthauer M, Senore C, Hoff G, et al. European guidelines for quality assurance in colorectal cancer screening and diagnosis. First Edition – Quality assurance in endoscopy in colorectal cancer screening and diagnosis. *Endoscopy* [Internet]. 2012 Sep 25 [cited 2019 Jun 11];44(S 03):SE88–105. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23012124>

(12) Wolf AMD, Fonham ETH, Church TR, Flowers CR, Guerra CE, LaMonte SJ, et al. Colorectal cancer screening for average-risk adults: 2018 guideline update from the American Cancer Society. *CA Cancer J Clin*. 2018;

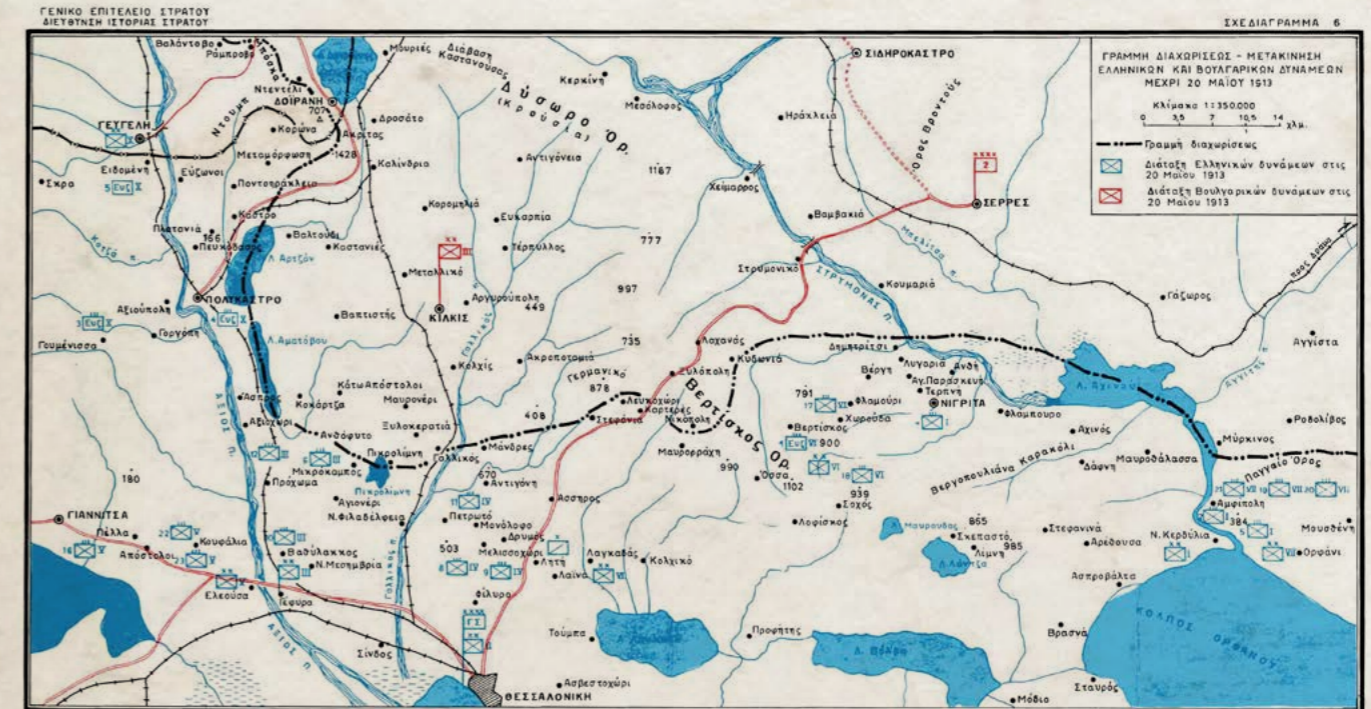
Η Μάχη Κιλκίς-Λαχανά (19-21 Ιουνίου 1913)

Η Μάχη Κιλκίς-Λαχανά που σας παρουσιάζεται στο πλαίσιο του ιστορικού αφιερώματος του μήνα Ιουνίου του ΓΕΣ, έλαβε χώρα στα εδάφη της Κεντρικής Μακεδονίας βορείως της Θεσσαλονίκης, κατά την περίοδο από 19 έως 21 Ιουνίου 1913 και αποτελεί την πρώτη μάχη του Β΄ Βαλκανικού Πολέμου.

Η σύμπτυξη ενιαίου βαλκανικού μετώπου κατά τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο εξασφάλιζε τις βασικές προϋποθέσεις για την αποτίναξη του τουρκικού ζυγού από τη χερσόνησο του Αίμου, αλλά και περιείχε τα σπέρματα νέων διαφορών και ανταγωνισμών στους κόλπους των ίδιων των Συμμάχων. Με τη λήξη του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου ανέκυψαν προβλήματα, ιδιαίτερα μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας, σχετικά με τη διανομή των εδαφών που απελευθερώθηκαν. Το δίκτυο των διμερών συμφωνιών του 1912 όχι μόνο δεν κάλυπτε το ευρύ φάσμα των αντιγωνιών ανάμεσα στη Βουλγαρία, τη Σερβία και την Ελλάδα αλλά και αποδεικνυόταν στην πράξη ανεπαρκές να διασφαλίσει ακόμα και την εφαρμογή των συμφωνηθέντων όρων. Στη συνθήκη συμμαχίας μεταξύ Σερ-

βίας και Βουλγαρίας είχε προβλεφθεί η διανομή των εδαφών που θα απελευθερώνονταν ενώ σε εκείνη μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας δεν υπήρχε καμία σχετική διάταξη. Η θετική εξέλιξη των πολεμικών επιχειρήσεων για τους Συμμάχους ήταν αρκετή για να δημιουργήσει τετελεσμένα γεγονότα, τα οποία βάρυναν περισσότερο από τα συμβατικά κείμενα στη διαμόρφωση των διπλωματικών εξελίξεων.

Κατά τη διάρκεια ακόμα του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου άρχισαν οι προστριβές μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας, ιδιαίτερα μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης από τον Ελληνικό Στρατό. Η βουλγαρική πλευρά προκάλεσε πολλά επεισόδια που αποτέλεσαν τις αφορμές για την έκρηξη του Β΄ Βαλκανικού Πολέμου.

Ενδεικτικά αναφέρονται το επεισόδιο στο 14ο χιλιόμετρο της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης-Αλεξανδρούπολης,¹ τα γεγονότα της Αριδαίας,² οι συμπλοκές στη Νιγρίτα³ και στο Παγγαίο.⁴ Ο Έλληνας Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος, επιθυμώντας να τεθεί ένα τέλος στις συνεχείς προστριβές, συναντήθηκε στη Θεσσαλονίκη με τον Βούλγαρο αντιπρόσωπο Στρατηγό Χασαπήφ και επιδίωξε έναν φιλικό διακανονισμό των εδαφικών διαφορών μεταξύ των δύο χωρών, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Ακολούθησαν νέες διπλωματικές επαφές και τελικά οι δύο κυβερνήσεις αποφάσισαν να ορίσουν μία μικτή επιτροπή για την επίλυση των διαφορών τους. Η επιτροπή αυτή συνεδρίασε για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη, στις 30 Μαρτίου, εξαιτίας όμως των ριζικών διαφορών μεταξύ των δύο πλευρών διακόπηκαν οι συνεδριάσεις στις 26 Απριλίου, χωρίς να επιτευχθεί οποιαδήποτε συμφωνία, γεγονός που διατήρησε το εμπόλεμο κλίμα μεταξύ των δύο πλευρών.⁵ Ο καθορισμός της γραμμής διαχωρισμού μεταξύ του Ελληνικού και Βουλγαρικού Στρατού, η οποία συμφωνήθηκε και επικυρώθηκε με σχετικό πρωτόκολλο στις 21 Μαΐου, απέβλεπε στην άμβλυση των προστριβών.

Η Ελλάδα, από την πρώτη στιγμή της κηρύξεως του πολέμου κατά της Οθωμανικής Τουρκίας, επιζήτησε να συνεννοηθεί με τους συμμάχους της για τη δίκαιη κατανομή των εδαφών που θα απελευθερώνονταν. Η Βουλγαρία όμως, που οραματιζόταν τη δημιουργία της «Μεγάλης Βουλγαρίας» της Συνθήκης του Αγίου Στεφάνου (1878), έδειξε απροθυμία στο συγκεκριμένο θέμα. Την ίδια τακτική τήρησε η Βουλγαρία και προς την απαίτηση της Σερβίας να αναθεωρηθεί η Συνθήκη του 1912, με την οποία είχαν ρυθμίσει τα μεταξύ τους εδαφικά ζητήματα. Απότοκο γεγονός των παραπάνω ήταν η υπογραφή Συνθήκης συμμαχίας μεταξύ Ελλάδας και Σερβίας στις 19 Μαΐου στη Θεσσαλονίκη. Με τη Συνθήκη αυτή, δεκαετούς διάρκειας, καθώς και με τη συνακό-

λουθη στρατιωτική σύμβαση, οι δύο χώρες θα αντιμετώπιζαν τις υπερβολικές εδαφικές απαιτήσεις της Βουλγαρίας.⁶ Επιπλέον η Ελλάδα, στην προσπάθειά της να αποφύγει έναν νέο βαλκανικό πόλεμο, ζήτησε και πέτυχε τη ρωσική διαιτησία. Οι Ρώσοι άρχισαν να φοβούνται ότι μια μεγάλη και ισχυρή Βουλγαρία δε θα ήταν υπάκουη στα κελεύσματά της. Έτσι, αποφάσισαν να στηρίξουν την ελληνο-σερβική συμμαχία και ανέλαβαν το ρόλο του διαιτητή. Τα αίτια του Β΄ Βαλκανικού Πολέμου συνοψίζονται στα παρακάτω:

- Οι εδαφικές διεκδικήσεις των Ελλάδας, Σερβίας και Βουλγαρίας στο πλαίσιο της κατανομής των πρώην οθωμανικών εδαφών της Βαλκανικής χερσονήσου
- Η επεκτατική πολιτική της Βουλγαρίας, που απέβλεπε στην ενσωμάτωση ολόκληρης σχεδόν της Μακεδονίας, σε συνδυασμό με την υπερεκτίμηση των δυνάμεών της σε σχέση με τους αντιπάλους της
- Οι επεμβάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων στην κατανομή των κατακτηθέντων εδαφών, ανάλογα με τα απώτερα συμφέροντά τους στον χώρο της Βαλκανικής.

Στο πλαίσιο των πολεμικών επιχειρήσεων ο Βουλγαρικός Στρατός ήταν αναμφίβολα ισχυρότερος, αφού διέθετε 12 Μεραρχίες Πεζικού, 1 Μεραρχία και 1 Ταξιαρχία Ιππικού, κατανεμημένες σε 5 Στρατίες, ενώ ο Ελληνικός Στρατός στη Μακεδονία διέθετε 8 Μεραρχίες Πεζικού και 1 Ταξιαρχία Ιππικού.⁷ Το θέατρο Πολέμου είχε την εξής γεωγραφική περίμετρο: περιοχή Αξιού-Μοράβα, την παραδουνάβια περιοχή Δοβρουτσά-Τσατάλτζα-Παγγαίο όρος -περιοχή Θεσσαλονίκης. Μέσα σε αυτή την ευρύτερη περιοχή, εντασσόταν το ελληνοβουλγαρικό θέατρο Επιχειρήσεων, το οποίο εκτεινόταν από τον Αξιό ποταμό μέχρι την κοιλάδα του Νέστου ποταμού. Στις 16 Ιουνίου η Βουλγαρία, χωρίς να έχει προηγηθεί επίσημη κήρυξη πολέμου, διέταξε ταυτόχρονη αιφνιδιαστική επίθεση εναντίον των ελληνικών δυνάμεων στο όρος Παγγαίο και στη Νιγρίτα και εναντίον των σερβικών δυνάμεων στη Γευγελή και στο Ιστίπ. Ο Ελληνικός Στρατός, με πίστη και αποφασιστικότητα, ανέλαβε τον υπέρ πάντων αγώνα, τον οποίο έφερε επιτυχώς εις πέρας εντός τριάντα ημερών, παρά την πείσιμονα αντίσταση του εχθρού, τον ανυπόφορο καύσιωνα και την επιδημία χολέρας.

Η αιφνιδιαστική επίθεση των Βουλγάρων στις 16 Ιουνίου σε όλο το μήκος του μετώπου, από την περιοχή του Πολυκόστρου έως την περιοχή του Παγγαίου, και η συνακόλουθη σύμπτυξη των ελληνικών τμημάτων προκαλούσε κατέδειξαν ότι επρόκειτο για εκδήλωση γενικής επίθεσης και όχι απλώς για μεθοριακά επεισόδια. Ωστόσο η ταχεία και αποτελεσματική αντίδραση του Ελληνικού Στρατού ανάγκασε τους Βουλγάρους να αποσυρθούν στην κύρια αμυντική τοποθεσία στην περιοχή Κιλκίς-Λαχανά.

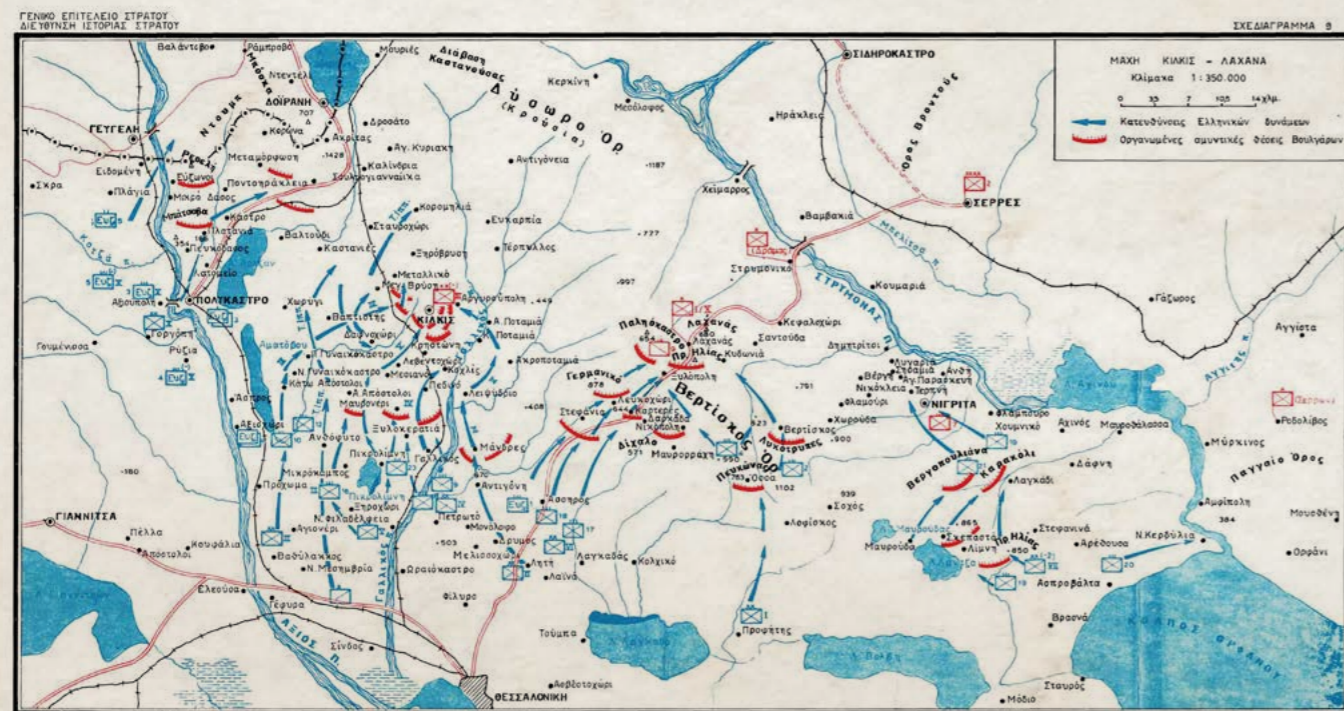
Η τοποθεσία αυτή, λόγω της μορφολογίας του εδάφους της, παρουσίαζε μεγάλες δυσκολίες κινήσεως τμημάτων Πεζικού προς τα βόρεια και τα ανατολικά. Αντίθετα, προσφερόταν για αποτελεσματικό αμυντικό αγώνα, καθώς παρείχε στον αμυνόμενο άριστη παρατήρηση και εκτεταμένα πεδία βολής. Τα βουλγαρικά στρα-

τεύματα, από τις 26 Οκτωβρίου 1912 που κατέλαβαν την υπόψη περιοχή, άρχισαν την αμυντική οργάνωσή της, κατασκευάζοντας χαρακώματα, πολυβολεία, πυροβολεία και άλλα αμυντικά έργα με μέτωπο προς τα δυτικά και τα νότια.⁸ Εκεί, η 2η Βουλγαρική Στρατιά εγκατέστησε αμυντικά 1 Μεραρχία και 3 Ταξιαρχίες Πεζικού, ενώ διέθετε ένα Σύνταγμα Ιππικού για την εκτέλεση αντεπιθέσεων.⁹

Το ελληνικό σχέδιο ενεργείας προέβλεπε την προέλαση των ελληνικών τμημάτων προς τα βόρεια και τα ανατολικά και την εκτόξευση επίθεσης σε δύο γενικές κατευθύνσεις. Οι II, III, IV, V, και X Μεραρχίες, καθώς και η Ταξιαρχία Ιππικού, θα επιτίθεντο προς τον Κιλκίς, ενώ οι I, VI, και VII Μεραρχίες θα επιτίθεντο προς τον Λαχανά. Λόγω της απόκλισης των κατευθύνσεων επιθέσεως, το πεδίο μάχης διαχωριζόταν σε δύο ξεχωριστούς τομείς, τον τομέα του Κιλκίς και τον τομέα του Λαχανά. Στις 19 Ιουνίου το πρωί άρχισε η προέλαση του Ελληνικού Στρατού σύμφωνα με το σχέδιο ενεργείας.

Η μάχη στον τομέα του Λαχανά

Στον τομέα αυτό τα ελληνικά τμήματα απώθησαν τις βουλγαρικές προφυλακές, οι οποίες αναγκάστηκαν να συμπυκνωθούν στην κύρια αμυντική τοποθεσία, όπου υπήρχαν εγκατεστημένα 20 Τάγματα Πεζικού, 3 πεδινές, 1 βαρεία και 1 ορειβατική Πυροβολαρχίες. Μέχρι το βράδυ της 19ης, η VI Μεραρχία, η οποία εξόρμησε από την περιοχή του χωριού Άσσηρος, κατέλαβε τη γραμμή ύψωμα Γερμανικό-χωριό Καρτερές, η I Μεραρχία, η οποία κινήθηκε από το χωριό Λοφίσκος, κατέλαβε τα χωριά Όσσα και Βερτίσκος, ενώ η VII Μεραρχία, κινούμενη από το χωριό Αρεθούσα, κατάφερε να φτάσει στην περιοχή Σκεπαστού, απωθώντας τους Βουλγάρους προς τη Νιγρίτα. Το πρωί της 20ης Ιουνίου άρχισε η κύρια επίθεση των ελληνικών τμημάτων. Η VI Μεραρχία κατέλα-

βε στις 11.30 την Ξυλόπολη και αποκατέστησε σύνδεσμο με την I Μεραρχία. Καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, οι δύο Μεραρχίες προσπάθησαν, με σκληρότατους αγώνες, να πλησιάσουν σε απόσταση εφόδου την κύρια βουλγαρική τοποθεσία. Όμως τα πυρά των Βουλγάρων ήταν φονικότατα, ενώ το έδαφος δεν πρόσφερε την απαραίτητη κάλυψη, με αποτέλεσμα να υποστούν μεγάλες απώλειες και να καθηλωθούν. Στο μεταξύ η VII Μεραρχία συνέχισε επιτυχώς την προέλασή της προς τα βόρεια και κατά τις πρώτες μεσημβρινές ώρες απελευθέρωσε τη Νιγρίτα. Το θέαμα που αντίκρισαν τα ελληνικά τμήματα ήταν αποτρόπαιο: η πόλη είχε πυρποληθεί και στους δρόμους κείτονταν νεκροί, θύματα της μανίας των Βουλγάρων.

Την επομένη, η μάχη κορυφώθηκε με τους Βουλγάρους να εκτοξεύουν σφοδρή αντεπίθεση, η οποία αποκρούστηκε με επιτυχία. Στις 15.00, οι I και VI Μεραρχίες εξαπέλυσαν ταυτόχρονα επίθεση με την κατάλληλη υποστήριξη Πυροβολικού. Τα ελληνικά τμήματα, που προχωρούσαν με όλους τους αξιωματικούς στην πρώτη γραμμή, έφτασαν σε απόσταση εφόδου και όρμησαν με εφ' όπλου λόγχο. Οι Βούλγαροι, αδυνατώντας να ανακόψουν την επιθετική ορμή των Ελλήνων, άρχισαν να υποχωρούν άτακτα προς τα βόρεια, εγκαταλείποντας πυροβόλα, οχήματα, κτήνη και κάθε είδους άλλο υλικό. Στις 16.00 οι ελληνικές δυνάμεις απελευθέρωσαν τον Λαχανά και καταδίωξαν τα υποχωρούντα βουλγαρικά στρατεύματα μέχρι τα τελευταία υψώματα προς την κοιλάδα του Στρυμόνα. Το μεγαλύτερο μέρος του Βουλγαρικού Στρατού τράπηκε σε φυγή προς τις Σέρρες. Η συντριβή των βουλγαρικών τμημάτων θα ήταν ολοκληρωτική αν η VII Μεραρχία καταλάμβανε εγκαίρως τη γέφυρα του Στρυμόνα ποταμού και δεν επέτρεπε την ανεμπόδιση οπισθοχώρησή τους προς τις Σέρρες.

Η μάχη στον τομέα του Κιλκίς

Στον τομέα αυτό του Κιλκίς οι Βούλγαροι είχαν διατάξει αμυντικά την 3η Μεραρχία. Όπως και στον Λαχανά, στις 19 Ιουνίου οι ελληνικές δυνάμεις ανέτρεψαν τις βουλγαρικές προφυλακές και έλαβαν επαφή με την κύρια αμυντική τοποθεσία του Κιλκίς, συλλαμβάνοντας μεγάλο αριθμό Βουλγάρων αιχμαλώτων, ενώ περιήλθε στην κατοχή τους άφθονο πολεμικό υλικό. Από τις πρώτες πρωινές ώρες της 20ής Ιουνίου οι ελληνικές Μεραρχίες, με το σύνολο των δυνάμεών τους, συνέχισαν την επίθεσή τους, χωρίς όμως να καταφέρουν να διασπάσουν την κύρια γραμμή άμυνας. Υπέστησαν μεγάλες απώλειες όλοι, αφενός, το πεδινό έδαφος δεν τους πρόσφερε καμία κάλυψη και, αφετέρου, τα βουλγαρικά τμήματα αμύνονταν σθεναρώς. Κατόρθωσαν όμως να προσεγγίσουν τις κύριες βουλγαρικές θέσεις σε απόσταση εφόδου και μέχρι το βράδυ να εγκατασταθούν στη γενική γραμμή Μεγάλη Βρύση-Κρησιώνη-Ποταμιά-Ακροποταμιά.

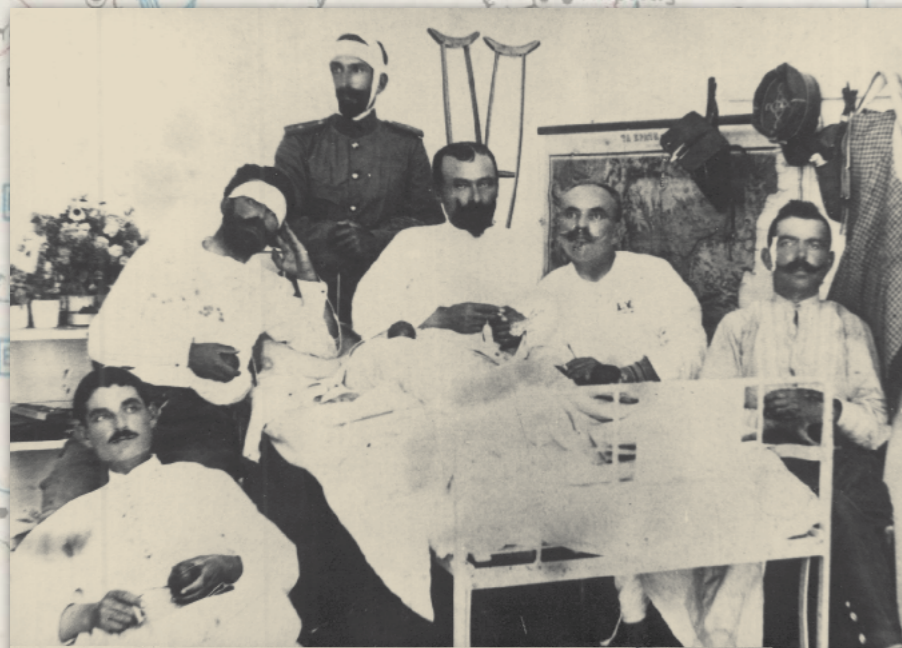

Βαλκανοπόλεμο Βουλγαρικού χαρακώματα επί το πεδίου 21.6.13

Το Γενικό Στρατηγείο, επιδιώκοντας την ταχεία κατάληψη του Κιλκίς, διέταξε τις II, III, IV και V Μεραρχίες, που ενεργούσαν προς αυτή την κατεύθυνση, να εντείνουν τις προσπάθειές τους και να εκτελέσουν νυχτερινή επίθεση για την κατάληψη της πόλης. Η νυχτερινή επίθεση, λόγω προβλημάτων συντονισμού, πραγματοποιήθηκε στις 03.30 μόνο από τη II Μεραρχία, η οποία, παρά τις απώλειες και την έλλειψη συνδρομής από τις άλλες Μεραρχίες, κατάφερε να καταλάβει θέσεις στα ανατολικά του Κιλκίς. Αλλεπάλληλες βουλγαρικές επιθέσεις για την ανάκτηση των θέσεων αποκρούστηκαν επιτυχώς από τα ελληνικά τμήματα, με μεγάλες απώλειες εκατέρωθεν. Από το πρώτο φως της 21ης Ιουνίου, οι υπόλοιπες ελληνικές Μεραρχίες εξαπέλυσαν σφοδρότατη επίθεση με συνεχείς εφόδους εναντίον της εχθρικής τοποθεσίας, με αποτέλεσμα την κατάληψη της νότιας παρυφής της πόλης από τμήματα της IV Μεραρχίας. Σε μικρό χρονικό διάστημα η V Μεραρχία πέρασε τη σιδηροδρομική γραμμή και κατέλαβε σημαντικές θέσεις νοτιοδυτικά του Κιλκίς, ενώ η III Μεραρχία κατέλαβε το χωριό Μεταλλικό, δημιουργώντας σοβαρή απειλή για το δυτικό πλευρό και τα νότια των βουλγαρικών θέσεων. Οι Βούλγαροι, υπό τον φόβο της κύκλωσης από τις ελληνικές δυνάμεις, άρχισαν να

Νέστωι πεδίου μάχης Κιλκίς 1913

114. Από τη μάχη Κιλκίς-Λαχανά, τραυματίες Αξικοί & Οπλίτες σε χειρουργείο εκστρατείας του 3ου Τάγματος του 16ου Σ.Π.

Από πάνω θάβεται επί τούτων τραυματίες της μάχης του Κιλκίς 1913

συμπύσσονται προς τα βόρεια, εγκαταλείποντας τις θέσεις τους. Στις 09.30 οι ελληνικές δυνάμεις απελευθέρωσαν το Κιλκίς και καταδίωξαν τις συμπτυσσόμενες εχθρικές δυνάμεις σε μικρό όμως βάθος, λόγω της έλλειψης εφεδρειών και της κόπωσης των τμημάτων, με αποτέλεσμα να μη γίνει πλήρης εκμετάλλευση της επιτυχημένης επίθεσης.

Η Μάχη Κιλκίς-Λαχανά αποτελεί μία από τις φονικότερες μάχες και μία από τις πιο ένδοξες σελίδες της ελληνικής πολεμικής ιστορίας. Οι απώλειες του Ελληνικού Στρατού ανήλθαν στους 8.828 νεκρούς και τραυματίες. Η νίκη αυτή, απόρροια του υψηλού ηθικού, της ανδρείας και του ηρωισμού των Ελλήνων, απέφερε, εκτός από την απελευθέρωση των πόλεων, τη σύλληψη

περίπου 2.500 αιχμαλώτων και την κυρίευση σημαντικού πολεμικού υλικού.¹⁰

Η ανατολική Μακεδονία και η δυτική Θράκη απελευθερώθηκαν από τον Ελληνικό Στρατό μετά από αλληπάλληλες φονικές μάχες και έχοντας υποστεί τεράστιες απώλειες. Κιλκίς-Λαχανά, Δοϊράνη, οροσειρά Κερκίνης (Μπέλες), Στενά Κρένας, Τζουμαγιά, Πρέντελ-Χαν, υπήρξαν πεδία μαχών, όπου οι ακατάβλητοι μαχητές μας έπεσαν ενδόξως, υπερασπιζόμενοι την τιμή του έθνους. Στις 18 Ιουλίου η Βουλγαρία, έχοντας υποστεί συνεχόμενες ήττες, επιζήτησε ανακωχή. Τελικά ο πόλεμος τερματίστηκε επίσημα με την υπογραφή της Συνθήκης του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου 1913).

Ανχης (ΤΘ-ΕΥ) Γεώργιος Νίκας

112. Από τη μάχη Κιλκίς-Λαχανά, τραυματίες του 3ου Τάγματος του 16ου ΣΠ πλαισιούμενοι από Σώμα Προσκόπων περιοχής

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΓΕΣ/ ΔΙΣ, *Ο Ελληνικός Στρατός κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους*, Τόμος Γ' Επιχειρήσεις κατά των Βουλγάρων, 8-9.
2. Αρχείο ΔΙΣ, Φ.16998/Α/161-177.
3. Αρχείο ΔΙΣ, Φ.16998/Α/229 και Φ.16998/Α/233-234.
4. Για τις ελληνοβουλγαρικές διενέξεις και συμπλοκές βλ. ΓΕΣ/ ΔΙΣ, *Ο Ελληνικός Στρατός κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους*, Τόμος Γ' Επιχειρήσεις κατά των Βουλγάρων, 5-22.
5. Αρχείο ΓΕΣ/ ΔΙΣ, *Βαλκανικοί Πόλεμοι*, Φ.16998/Α/23, Πρακτικό υπ' αριθ. 1 της Μικτής Ελληνοβουλγαρικής Επιτροπής της 30ής Μαρτίου 1913, 25.
6. ΓΕΣ/ ΔΙΣ, *Ο Ελληνικός Στρατός κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους*, Τόμος Γ' Επιχειρήσεις κατά των Βουλγάρων, 56-59.
7. Στο ίδιο, 379-380, 455-461.
8. ΓΕΣ/ ΔΙΣ, *Ο Ελληνικός Στρατός κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους*, Τόμος Γ' Επιχειρήσεις κατά των Βουλγάρων, 94.
9. Η ΙΙΙ Μερραχία (μείον ταξιαρχία) υπό τον Υποστράτηγο Σαράφωφ στο Κιλκίς, η Ι/Χ Ταξιαρχία υπό τον Συνταγματάρχη Πέτεφ στον Λαχανά, μία ανεξάρτητη ταξιαρχία υπό τον Συνταγματάρχη Πετρώφ στο Στρυμονικό και το 10ο Σύνταγμα Ιππικού στην περιοχή Ξυλόπολη-Λαχανά. Τις παραπάνω δυνάμεις ενίσχυσε από τη νύχτα 19/20 Ιουνίου μία ταξιαρχία υπό τον Συνταγματάρχη Ιβάνωφ, που μεταφέρθηκε από την περιοχή Παγγαίου, βλ. ΓΕΣ/ ΔΙΣ, *Επίτομη Ιστορία*, 217-218.
10. ΓΕΣ/ ΔΙΣ, *Επίτομη Ιστορία των Βαλκανικών Πολέμων 1912-13*, 223.